

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 8-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

KOSSUTH LAJOS TEMETÉSE.

Temetés után.

Arad, április 2.

A magyar föld egy sirhanttal gazdagabb, mely egy egész nemzet reményeinek küzdelmeinek megtestesült s immár porrá lett hordozója fölé borul. Hét évtizeden át tartott harcok a forumon és a csatamezőkön lánglelkű szónoklatok a törvényhozás termében és az összeesküvések titkos suttogásai a hatalmasok palotáiban vagy a száműzöttek buvó helyein egyaránt jellemezték a magyar nemzet történetének ezen legfontosabb, legmozgalmasabb korszakát, és a világra szóló válságok, a nemzedékek vére- s vagyonába kerülő vergődések ime egy gyászmenetben végződnek, melyen a nemzet fainak százerei nyujtanak egymásnak testvéri jobbot, s egy sirnak hantjaiban futnak össze, mely zárkövét képezi a magyar szabadságharc történetének.

A nagy történelmi korszak a tegnapi nappal befejeződött, s be kell, hogy fejeződtek legyen a küzdelmek is, melyek e korból támadtak, azzal jártak s a forradalmak lánggal égő kohójában a modern Magyarországot megteremtették.

Amint az árnyak, úgy az idő menetének sincsen visszafolyása; az állam és a társadalom forradalmi átalakulása hosszú idők számára immár bevégezett tény, s a mi előttünk áll, az a tovább építés, tovább fejlesztés békés munkája; az alapozás be van fejezve.

Ki volna oly esztelen, oly vakmerő botor, hogy hazánk államiságának nagybecsű vívmányait, nemzetünk fenállását újabb évezred számára biztosító intézményeit, modern alkotmányunk betetőzéshez közel álló védvartát *fenekestől felfordítani* akarná csak azért, hogy a kétes jövő esélyei között bizonytalan állékonyságu alapon a jelenleginek romjain egy más Magyarországot akarjon fundálni.

Hazaáruló törekvés volna ez célzatában és az események logikája ellen való szélmalom-harc az ő lényegében. A mit az *első* Kossuth hangos tiltakozásával nem tudott megállítani, megfordítani, a *Deák* Ferencz Magyarországnak alakulását és fejlődését, azt a csöndes sir némasága sem fogja véghez vinni.

Az engesztelődés, a béke szelleme lengi körül a szent sirt, mely a *halottat* takarja és az *elmúltat* jelképezi. A megdicsőültnek örökkön *első* szelleme a mult sötét, hagyományainak, a sokat szenvedett szív gyötrelmes emlékeinek ködén tul-

emelkedve, tisztán látja hazájának szemhatárán az új, boldogabb korszak ragyogó napjának kelését és szellemajkai a béke ígét rebegik az alatt küzdő, reménykedő nemzetre, mely nagy volt a harczmezőn, az elnyomatás és szenvedések szomorú napjaiban, a békés küzdelmek dicsőséges sikereiben, és önmagát felülmulólólag nagy most a hőseinek és vértanuinak kultuszában.

A jövőt immár nem az engesztelhetlenség vörös lobogói jelképezik: a szabadsághős *cyprus-ága* és a nemzet koronás védangyalának *babér koszorúja* képezi a két korszak, a mult és jövő vég- és kiinduló pontjait, és általuk, az ő jelükben egybe fonódtak a mythosz békepálczáján az egyetértés jelképei.

Egy sirhanttal gazdagabb, a magyar föld, és gazdagabb a nemzeti érület és szabadság szeretet békés kultuszának egy újabb kegyhelyével. A politikai kufárok, a nemzeti kegyelet ereklyéivel szédelő útszéli kortesek, a multnak szent hagyományain rágódó paraziták bizonyára sürün el fognak járni a nagy hazafi hamvaihoz, hogy a fejére boruló dicsőség kiapadhatatlan forrásából merítsenek önző céljaikra. De az utálatos sirfosztogatók a nagy férfiú nevének szentségtörő hangoztatásával csak az együgyűeket fogják ámíthatni. A nemzet — szívében a mult emlékével és hőseinek kegyeletével — arczát a *jövőknek fordítja* s tétova nélkül ügyeli és követi az irányt, melyet *Magyarország koronás királya* Szent István honvédő kardjával megjelölt.

A temetés.

Budapest, április 1.

A hajnal még alig dereugett a rákosi mezők fölől, a magyar metropolis hatalmas árnyokban megmozdult. Mint egy óriás, ki szét- tépte lánczait, oly impozáns és lélekemelő volt már a reggel. Az utcákon szabályos nyolczas sorokban gyászászló alatt elvonuló fővárosi testületek és vidéki küldöttségek, tiszta a feketebe öltözött hölgyek tömkelege, a 48-as honvédek görnyedő alakjai, a Duna-Tisza mellékéről felérkezett ősmagyar typut kifejező alakok, a nemzetiségi vidékekről jött számtalan formázatu öltönyökben ékeskedő vidéki atyafiak, maga a fővárosi nép és a szakadatlan tartó elvonulások oly képet nyujtottak, a milyent Magyarországon még nem láttunk.

Reggeli 6 órakor talpon volt mindenki, hogy esatlakozsék a küldöttségek csoportjához,

vagy elfoglaljon a menet valamely pontján egy helyet, a hol reményük szerint megmaradhatnak és végig nézhetik a nagy halott utolsó utját. Különösen élénk volt a kerepesi-ut, a körutak, a Károly-körut és a belváros. A Múzeum-körut környékét már hajnalban megszállották. Hét órakor a Kossuth-utcaig megvonta a tűzoltóság a kettős kordont, a járdákon mozogni sem lehetett. A kálvintérre, menetet menet után vonult fel, a Sándor-utca sarkán gyűltek a honvédek híres „Szabolcs vármegye” sötétvörös damaszt zászlója alatt a kurucok utódai mentek, a fővárosi és vidéki ipartestületek küldöttségei megtöltötték a Kálvin-teret.

Félórával később olyan az óriási terület, hogy egy ember sem férhet többé be. Nyolcz óra után a még hűs reggel daczára is könnyű kabátban szaladgálnak a jelvényes rendezők, hogy az utcákon helyet biztosítsanak.

Már a kora reggeli órákban megkezdődött a küldöttségek elhelyezkedése. Hogy fogalmat alkossunk magunknak a vidéki küldöttségek óriási tömegéről, csak azt az egy ténnyt, említjük föl, hogy a sürün egymás mellé csoportosított küldöttségek egyik vége a Lónyay-utczában, a másik vége az Andrássy-ut elején volt. Minden egyes küldött ünneplőjében gyászjelvényekkel, zászlókkal s a vidéket jelző táblákkal jelent meg.

A belvárost a polgárőrség hatalmas kordonja csaknem teljesen elvágta minden forgalomtól. A ki a belvárosba akart jutni, annak be kellett kerülnie a Ferenczvárosba s csak úgy juthatott a vámházkörutig, honnan aztán szabad volt a tér.

Egy szóval hemzseg az egész város. Ugy látszik, hogy csak a betegek és gyermekek maradtak otthon. Egy fél millió ember akart részt venni a nemzet nagy halottjának a temetésén

A Kossuth-család érkezése.

Tíz óra előtt egy negyed órával csendes moraja hangzott át az emberitömegen a halk beszédnek. Egy pár szót adtak tovább száj-ról-szájra:

— Jön Kossuth két fia és a Kossuth-család rokonsága.

Az egész emberáradat levette kalapját és néma csend lett.

Négy fogat állt meg a múzeum bejárata előtt, melyekből kiszállottak Kossuth Ferencz, Kossuth Lajos Tódor, a Meszlényi és Ambrozovits család tagjai. Ruttkayné nem jött el, a Hungária-szállodában fekszik betegágyon. Nem láthatta, meg, hogy testvérének az istenek közzé szállt lelke földi foglatját hogy viszi egy nemzet, a szabadság népe, fájó zokogás közt ki a temetőbe.

A Kossuth család tagjai előtt megnyil-

tak a zárt embersorok, a zászlók meghajoltak.

Mikor a gyászoló család tagjai a ravatalhoz jutottak és megálltak annak lábánál, tizet ütött az óra s megkondultak a templomok harangjai, zugva beszélve ércnyelveiken a nemzeti gyásról.

A ravatal.

A ravatal mellett, mikor a szertartás megkezdődött, Moskovics János és Szilágyi Viktor vezetése mellett tizenhat díszmagyarba öltözött, kivont kardos egyetemi polgár állt őrt. Ez volt az első őrség. Ezek után következtek az öreg 48-as honvédek és a díszruhás tüzoltók.

A koporsó mögött egy lépcsőzetes emelvényen a gyászbaöltözött magyar hölgyek, két oldalon a képviselőház és fővárosi törvényhatóság tagjai álltak, míg a koporsó lábánál ott állt Kossuth Ferencz, Kossuth Lajos Tivadar, a Meszlényi- és Ambrozovics-család. Jókai Mór és Gerlóczy Károly polgármester.

A gyászszertartás.

A muzeum-kertben megszólalt a „Szózat” melódiája. Ennek elhagyása után az ősz Sárkány Sámuel evangélikus püspök tartotta meg gyászbeszédét, melyben körülbelül a következőket mondotta:

Leborulunk e koporsó előtt és esdve kérjük az istent, hogy a nemzetet ért sulyos csapásért vigasztalja meg sziveinket. Ime itt áll előttünk a ravatal, a koporsó, melybe be van zárva Magyarország egykori kormányzója. Az ur Jézus mondta, hogy „En vagyok a feltámadás és az élet” és az ur fiának e szavai megtestesültek egykor Kossuth Lajosban. Ő volt e nemzetnek élete és feltámadása. O gyászoló gyülekezet, itt fekszik előttünk egy holttest, egy dicsőséges léleknek porhüvelye. Ez a test hideg, holt, de a lélek, mely benne lakozott, nem halt meg.

Nekem jutott a szomorú kötelesség, hogy elbucszatassam e dicső férfiú, nemzeti apostolunk hamvait. A fájdalomtól megtört szívvel teszem ezt, mert nagy volt és nagy lesz ő minden népek és nemzetek nagy férfiai közt. A míg egy magyar él a földön, nevét nem felejtik el és sirja bucsujáró helye lesz a hazafiaknak. Ő nagy volt az ő türelme, nagy a kitartása, szenvedett, türt, nem önmagáért, de nemzetéért, épen úgy mint az a Megváltó, a ki megmondta vala: Aki velem akar jönni, vegye fel az ő keresztjét és kövessen engemet! Kossuth Lajos felvette a keresztet és elviselte, dacolva mindennel, mint Pál apostol, a ki azt mondta, hogy meghalni is kész Jézusnak szent nevéért és Palesztináért. A mi benne halandó volt, földbe száll, por volt és porrá lesz. De lelke az itt él, itt marad közöttünk, buzdítva, lelkesítve bennünket a nemzeti megpróbáltatás szomorú napjaiban, hiszen Krisztus mondta:

„En vagyok a feltámadás és az élet, aki én bennem bizik, nem csalatkozik és nem hal meg soha!”

Es Kossuth emléke sem hal meg soha, amíg magyar él e földön.

Virraszson fölötte a nemzet kegyelele. Aldja meg az isten, aki megteremtette a világot, En pedig megszentelem az isten fiának és a szentléleknek nevében a drága hamvakat, Amen.”

Jókai beszéde.

A püspök után Jókai Mór, a nemzet koszorús költője tartotta meg gyönyörű beszédét, melyet egész terjedelmében itt adunk:

Révparthoz ért a gálya, — világkörutat tett kormányosával. S megtértében egy új világot lelt maga előtt az ó-világ helyén. A régi tölgy-erdő táján csak egyes — vihartépte törzsek állanak még. — Kilencz lustrum mult el azóta. — Ledült a többi. — De a kidült erdő helyén egy új pálmageszt emelkedett föl azóta. — Az egyvívásu korból megtört alakok, megöszült fejek fogadják a visszatérőt; de körülöttük egy új nemzedék támadt, szeretetben őseihez hasonló; de munkában erősebb, ismeretekben tudósabb azoknál.

... Ha látná a visszatérő e szép új

világot, lelkének e földi megdicsőülést kelene éreznie!

De vajjon nem látja-e?

Mi nekünk, a kik hiszünk a lélek halhatatlanságában, hinnünk kell azt, hogy Kossuth hamvaival együtt a lelkét is elhozták Magyarországra. A lélek nem hagyja el azokat, akiket szeret s ő neki annyi szeretni valója van itten.

... Légy üdvöz hazádba visszatérő lélek! — Hozzád beszélünk, midőn hamvaidd előtt állunk.

Te meghalod nemcsak azt, a mit hozzád szólunk, hanem azt is, a mit érzünk.

Te meglátod nemcsak ezt a néptengert, melyben koporsód tova uszik, hanem a szivekbe is belátsz.

És látod ott, hogy a hála enyészhetetlen a magyar nép szívében azon nagy történelmi alak iránt, ki a magyarhoni jobbagyot, ezt a bibliai Lázárnak a képmását, szolgál sorsából felemelted — s az isten áldásával tetézt az talhoz ültetted, egy sorba a gazdagokkal és nemesekkel: — ki az emberi és honpolgári jogokkal kiterjesztetted a Szent-István birodalmának minden lakójára, nem válogatva nemzetiségben és hitvallásban, ki a honfentartás és honvédelem terheit, az adófizetést és fegyverviselést megkönyítéd e „misera plebs” vállán s közös kötelességül osztád fel ezt a haza minden lakójára: s a jogegyenlőség által a magyar nép millióiból magyar nemzetet alkottál, s szilárd alapját vetéd meg a mai Magyarországnak.

Es látod a rajongó kegyeletet, melyet emléked iránt tanusit országszerte a szellemvilág minden osztályosa, ki neked köszöni, hogy a parlamentben és a sajtóban a szabad gondolat nyilatkozhatik. A tetszhalott leányzót az alvó eszmét te költéd fel a sirból.

Látod, hogy Magyarország Erdélylyel sok százados különállás után egy egységes országgá tömörült, a hogy te összekötéd.

Látod Magyarországot fővárosát olyanná emelkedni, a milyenné te tervezéd.

Es látod, hogy a szabadelvű szellem, melynek te voltál zászlóvivője, nemzetünknek minden intézményeiben diadalát üli.

Es látod a varázst, melyet még alvó porodban is e nemzetre gyakorolsz.

Hazatérésed diadalutja a békének, a kiengesztelődésnek.

Koporsódnál találkozik az egész nemzet: régi ellenfelek kezét nyujtanak előtte egymásnak: vitakozó testvérek feltalálják ravatalodnál a közös édes anyát, a hazát, a ki örököse lesz annak a szeretetnek, melyet te, kincsek helyett gyűjtől magadnak egy mesehosszu életen át.

Egy mondás felöled elég egy tengert elcsillapítani: „Ne háborogj! Kossuth Lajos alszik...” A tenger elpihen.

Egy szózat elég a harcot megszüntetni: „Ne tápjétek egymás zászlóit! Ne végjatok egymáson sebeket! Az Kossuth lelkének fáj...” — s a küzdelem elmulik.

Oh, mennyi beszélni valónk volna egymással, ha a könnyeket elsirtuk. Elmondának egymásnak, hogyan törekedtünk negyvenöt év alatt a rombadölt mindenséget újra visszatertetni.

Hogy hirdetéd te kilencz lustrumon át Magyarhon létjogát az ó- és új-világnak, minden művelt nemzet nyelvén, azzal az ékes szózással, aminő nem lesz többet e földön és azzal az íróttal, melynek erejét magyar író nem bírta soha, s amely íróttal képezte puritán életed, független állásod egyetlen biztosítékát, oly késő életkorig, a minőt a gondviselés ritka választottainak enged: s akinek enged, nyugalomra és megpihenésre rendel. — Neked az élet nem adott nyugalommat. Utolsó erőd is az ideál harcában fogyasztád. Ott estél el a csatatéren, szemközt fordulva a halál angyalával.

Mi pedig elmondanánk neked, minő küzdelmeink voltak e hosszú idő alatt: hogy véreztünk és könnyeztünk, dolgoztunk és áldoztunk azért, hogy egy szabad nemzetet megalkossunk, mely ime él és virul, hivatását betölti a népek versenyébe, s most már csak békéé alkotásra van hivatva, s hős erejét csak külellenesség elleni védelemre összesíti.

De most már nálamnál nagyobbak be-

szélnek veled. Ott fog állani örök nyugalmad vártája Deák és Batthyány sírcsarnokai mellett. Minő triumvirátus! Minő találkozás a nagy szellemeknek!

Te ciprusalombot küldtél Deák ravatalára s ez a cipruság találkozott azzal a babérkoszorúval, melyet Magyarország legszentebb élő nő alakja tett le a koporsóra. E két symbolum találkozás a megszentelt helyen volt az eszmék a nehéz idők expiatója.

Aldottak legyenek e hamvak, melyek az expiatiót hazatértükkel befejezték: — áldottak a vér — és könyázattá a hazaföldében! Soha ne nyugtalanítsa álmaikat belviszály dobogása, balsors földrengése soha!

Aldottak legyenek az apához méltó fiak, kik e drága hamvakat hazájuknak átadták: hogy ezen ereklje, mint Sziam Kaába köve, ne a távol külföldön legyen megőrizve; hanem az ország szívében: hogy a ki hozzá zárandokol, ne az idegen sivatagon de a hazán vándoroljon végig s fejét a haza szívére hajtsa le.

De áldott legyen a tesvérlelk is, ki e hosszú küzdelmes élet szenvedéseit önfeláldozó ápolással megnyithé. Es áldottak azon hamvak, kikben e nagy lélek kedveseit életében elsiratta.

Te magaddal vitted mindazokat, a kik szíved vérehez tartoztak, — midőn nem volt haza; — most ime visszahoztad őket magaddal élve, vagy poraikban, — a midőn van a haza, — Hazájuk lesz nekik e hon bizonynyal.

Lehetnek — fájdalom! vannak kik a magyar nemzetnek ez általános kegyeletét, (bizonyára nem ismerve) balramagyarazzák. De hát lehetne-e bizoni a nemzet lelkületében, mely el tudná tagadni igaz fájdalmát, mely elfelejté a háláját az iránt, akinek tartozik vele.

A hála és hűség két ikertestvérek. A mely nemzet fiait így tudja tisztelni, az atyát is tiszteli.

A mely nemzet alkotmányát kész védeni, az alkotmányának oszlopait is megvédi.

A mely nemzet halottait megtudja ünnepegni, az a nemzet tudja az élőket is felmagasztalni, osztja a hallhatatlanságot és a dicsőséget.

Ugyanazon kardoknak egyik lapjára ez volt verve „prohibertate” a másikra „moriamur pro patre et rege nostro” s amit e kardok éle a történelem tábláira fölirt az mind dicsőség volt. Ezután is ez lesz.

Ez a gyász, mely a hazatérő hamvakat fogadja a nemzet díszteljes pompája.

E mélységes gyász éjszakájából fog felvirradni hazánkknak legszebb hajnala.

En még nem tudok megválni e ravaltól.

Borongó lelkem még egyszer visszatér a multba.

Látom e nagy alakot akkor, mikor legfényesebb volt. Azon az örök emlékezetes juliusi tiésén az 1848-iki képviselőháznak, a melyben Kossuth fölhitva a törvényhozást, hogy mentse meg a hazát, s amíg az meg lesz mentve, szüntessen meg önkebelében minden viszátkodást.

Most is a lelkemben zugnak Kossuth Lajos soha el nem felejtendő végzavai e nagy jelenetben.

„Ha van e hazában még sajtó kebel, mely orvoslásra vár, ha van kívánság, mely kielégítésre vár; szenvedjen még egy kissé e kívánság; ne függeszszük fel ezektől, hogy a hazát megmentsük.”

Es látom e szavakra az egész törvényhozó testet, mint egyetlen embert felállni és hallom rádörögni: megadjuk!”

„Adunk vért és vagyont a hazáért — és elnémitjük a fájdalmaikat.

Magyarok!

Halljátok még egyszer Kossuthnak az örök szavait! S legyetek oly nagyok mint akkor voltatok! — Hadd visszahangozza aztán e ravatal Kossuthnak akkori mondasát:

„Leborulok e nemzet nagysága előtt!...”

Vezess bennünket, most, te halottaidban is óriás, e nemzeti nagyság felé.

Az örök hazában hirdessék nevednek emlékéte a késő századok!

A beszéd hatása oly frenetikus volt, hogy a mélyen megilletődött két Kossuth-fürsírva megőlelte és összevissza csókolta a szónokot.

Gerlóczy beszéde.

Jókai után Gerlóczy Károly alpolgármester mondott nagyhatású beszédet, melynek bevezető passusai ekkép hangzanak:

Gyászoló Nemzetem!

Szomoru hivatásom, hogy tolmácsoljam e drága hamvak előtt a fővároson átvonuló fájdalom Magyarországot szívének keservét elvéltetetlen háláját és kegyeletét a nemzetektől irigyelt nagy Kossuth iránt — kinek neve, világhírű dicsőséget áraszt a Magyar hazára — kinek ravatalánál egy egész nemzet fájdalomban egygyé olvad. De ki tudná méltóan kifejezni a nemzet szívében — a tenger hullámaként feldagadó mostani érzelmeiket. Ily nemzeti érzelmeihez tolmácsolására szegény a nyelv, bármily gazdaggá tette is azt elbűvölő ékes szólásod dicsőült halottunk. Hogyan is adhatna kifejezést az én gyenge szavam a nemzet e gyász tengerében uszó székes fővárosunk lelki állapotának. Csak oly ajkák képesek erre, milyennek Te bírtál, melyek még akkor is megrázkóltak a Magyar nemzethez, ha örökre el is nézünk.

Te elköltözött nagy lélek, ki a tulvilágon is az édes hazát szeretet, bizonyára belátasz szívünk redőibe, és azt is megérzed mint remegő hamvaid hazatérté a drága teher alatt a négy folyam között e föld és meghallod a jankiáltást, melytől megrendül völgy, halom, a délibábos róna, a fenyvesek koszorúza bérce, és a zugó erdő, mert mindezekbe be van írva nagy neved.

Mi voltak te nekünk? E kérdésre némileg csak úgy tudnánk felelni, ha Magyarország felszázados történetét elbeszelnék. — Mondjam-e, hogy a magyar nép Mózes volt, ki nemcsak megmutattad az ígért földet, — hanem be is vivedd oda népedet. Mondjam-e, hogy a demokráciának valál mythoszi bajnoka és a nyugati műveltség utján haladni vágyó nemzet élnyös csillaga, Mondjam-e e helyen, melyre fény sugarai értek alkotmányos életünk hajnalhasadásának és a hol először sarjadozott a népszabadság fája, hol Petőfinek és annyi elköltözött nagyjaink szellemének szárnyebegését véljük e pillanatban érezhetni, — mondjam-e e helyen, hogy a népszabadság tájának te voltál legnagyobb leghibásabb alapítója.

Megerlítem-e? hogy alkotásaid által letünk a szabadságot, testvériséget és egyenlőséget uraló alkotmányos országnak polgárai. Említsem-e nagy jellemedet és lángelmédet, melynek alig volt más gondolatja a haza baján kívül; vesseim-e tekintetemet szívedre, melynek minden lüktetése a hazáé volt, vázoljam-e az eszmék Golgotháján kiállott szenvedéseidet a hazától való távol éles, az önként választott száműzetésnek 45 évig tartó fájdalmait.

A temető felé.

Ezután levették a koporsót a ravatalról és levitték a muzeum udvarán álló 8 fogatú gyászkocsiba.

A koporsó előtt Vasváry Kovács, a nemzet funerátora vette a fakerecskét, melynek vaslapjára csak annyi volt írva:

Kossuth Lajos

1802—1894.

Aldás és béke hamvaira.

A koporsó után haladtak a család tagjai, a képviselőház és főváros képviselője, Monok és Tállya községek küldöttsége és az egymilliónyi ember, melyek ajkán gyászdalként zúgott az ének:

„Hazádnak rendületlenül)

A gyászmenet.

Az egyházi szertartás befejezése után megindult a megáthatlan menet, a melyet a zászlók alatt megjelent számos küldöttség nyitott meg, legvégén Pestmegye küldöttségével.

A megyei és városi törvényhatósági küldöttségek után 18 gyászkocsi vitte a rengeteg sok koszorút, kerekszámában éppen 902-öt.

Lassan, meg-megtorlódva halad előre a

menet. Előtt mennek a rendfentartó lovasok, utánok következnek a zászlóval és jelvényekkel megjelölt küldöttségek, testületek, egyesületek, körök, kászínók, egy lovas két csatlóssal, hat lámpát vivő lovon, a koszorukat vivő kocsik s azok között nyolcz lovas a 48-as henvédek, Budapest székes főváros gyászba borított zászlója, a székes főváros tisztviselői és hivatalnoki kara, a székelyországi két díszkocsi, a papok nyolczfogatú díszes halottas kocsija, a család tagjai, a törvényhozás, a székes főváros törvényhatósági bizottsága és Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye törvényhatóságának, a magy. tudományos akadémiának, az ország többi vármegyéi és városi törvényhatóságainak, Monok és Tállya zamorvármegyei községeinek, az ügyvédi kamarának, a kereskedelmi- és iparkamarának és az országos iparegyesületnek küldöttségei. A halottas kocsi öt-öt szolgáját jobboldalt az országgyűlési képviselők és baloldalt a székes főváros törvényhatósági bizottságának tagjai viszik felváltva.

S megy — hömpölyög előre a tömeg olykor kiszélesül — olykor szűkebb mederbe szorul, amint az ut bősége megengedi. Fénz zászlók lobognak a házak csúcsain, az erkélyek rácsain, drapériák szegélyezik az emeletek párkányzatát, az ablakokat és a kirakatok nyílásaiban fekete lepellel borított padokat gyászba öltözött kíváncsiak töltik meg.

Az asszonyok sirnak a férfiak busa csüggeszett alá szakadatlan sorban, némán hallgatagon.

A muzeum-köruton indul meg a nemzet. Asszonyok zokogása, kendők lobogtatása zászlók meghajtása fogadja és köszönti a koporsót, melyet oszond lépésben visz a nyolczlovas gyászhinta, utána a gyászoló család. Az ő gyásza a legnagyobb az ő fájdalmuk a legégetőbb, az ő arcuk a leghalványabb.

Mögöttük jönnek a notabilitások.

Némán hömpölyög előre a tömeg. Se szó, se hang nem zavarja a kegyeletes csendet.

Igy haladnak a Muzeum-köruton, a Károly-köruton, az Andrássy uton, a Teréz- és az Erzsébet-köruton s a kerepesi-uton át kifelé, a hol a sir öle várja Kossuth Lajos koporsóját.

Az uton égnék a gázlámpák. Fekete fátyol leng alá róluk, a házakat elborítja a sűrű feketeség.

A Brázay-ház úgy néz ki, mint egy fekete szemfedéllel takart koporsó, fekete lepel és apró gyászfátyolos zászlócskák fedik a nemzeti színház bérpalotájának falait, megkapó a Deák-téri evangélikus templom, a Saxlehner-ház, a Fonczi-palota, a Hagenmacher palota csoport diszitése.

A képzelhető legnagyobb rendben haladt le a tömeg az Oktogonon keresztül a Teréz- és Erzsébet-körutra s fenséges volt a gyász megnyilvánulása mindenütt. A kordonon kívül álló küldöttségek, midőn a gyászkocsi mellett haladt el, zászlóhajtással, könnyes szemekkel, mondtak Istenhozzádot a haza legnagyobb fiának.

Az Erzsébet-körut 2-ik számú ház balkonján állott — többektől körülveve — Blaháné s a mint a koporsó az erkély elé ért, fuldokló zokogással borult le a balkon párkányára. Egy óra elmúlt, midőn a gyászmenet a kerepesi uti indóházhoz ért, s mindenki könnyes szemmel iparkodott a temető felé — hol Kossuth Lajos örök álmait fogja aludni.

A temetőben.

A tavassz-mező-utczától fogva a járkálók kifelé tartoznak. Feltűnt a fogató második kapuja, mellette a gyászfátyollal áthuzott egyetlen olajlámpával.

A goth stílusú öntöttvas-kapunak oziradás rászorozata fekete lepellel volt bevonva a földig s gyászdrapéria ékesíti az oldalfalakat s tetőjén az egyszerű keresztet. Minden fény mellőzve van itt; egyszerű polgármesterek, Magyarországon egykori kormányzókat.

Kocsik, emelvényeken, a szomszéd házakra rakott deszkákon és bódékon reggeli hat óra felé türelmesen vár a közönség. Gyászházak női érkeznek, könyörögnek a bebocsátásért jegyeiket felmutatva, de Meixner temető igazgató szigorú parancsot adott, hogy a kapukon a temetési menetet beérkeztéig senkit be ne bocsássonak.

A kapunál dr. Arányi Taksony kapitány Dobrosszláv és Nemeszeghy fogalmat tartja a rendet, a tavasszifogalmat intézkedik, hogy a 30 gyalog és 4 lovas rendőr által képezett kordont hivatlan ne lépje át.

A Deák-mauzoleum közelében, oldalt Fánacsy Lajos volt, nemzeti színházi tag sírhelmétől határolva, emelkedik a 10 lépcsős kőemelvény, mely fokozatokat keskenyedik s legfelül van a sírboltot lezáró kölap. Ettől nyugatra szabályos félkörben alkotva emelkedik 8 oszlop, ezek mindegyikén hatalmas gyászlobogó leng, árnyékot vetve a tavasszi napfényben sűtkérező környezetre. Mögöttük iszintesen félkörben egy állvány, mely ideiglenesen a mauzoleum falait helyettesíti, a mennyiben az azokat összekötő gerendák vas-kapcsokkal vannak ellátva a tömérdek koszorú számára. Ezekre a magyar nemzet lelkesedéstől áthatott kegyelete által nagylelkűen összehordott koszorúknak még tizedrésze sem helyezhető el.

12 óra 45 perczkor jöttek a tűzoltók s kordont vontak a sír körül. Pont 1 órakor Országh Sándor vezetése alatt a budai dalárda állt fel. Battyányi Géza gróf bevezeti gr. Károlyi Györgynét, utánok a tizennyolcz virágos kocsija, megkerül a Deák-mauzoleumot s lerakja oda a koszorúkat, 1 óra 45 perczkor a honvédek a kőszorú bal felére állnak, Pestmegye zászlaja s a díszőrség a kriptá körül. A 48-as vidéki küldöttségek körül. Háromnegyed 2-kor pontban leemelik a koporsót. Jön a két Kossuth fiú, bemutatják őket a notabilitásoknak, kik kondoleálnak.

A sírnál.

Budapest, április 1. (Saj. tud. távirata)
A menet pontban déli fél 2 órakor ért ki a kerepesi-uti temetőbe.

A temetőben attól tartottak, hogy rendetlenség származik a gomolygó tömegben, de megelőztek minden rendetlenséget, a mennyiben mindjárt a képviselők beérkezése után a temető kapuit bezárták.

Több tizezer ember kívül maradt.

Sárkány Sámuel püspök volt a sírnál az első szónok, ki többek közt a következőket mondotta:

Hazánk minden fájdalma a multba, jelen fájdalma, jövő aggodása egybeolvad. Szent az a hely oldott saruval lépünk ide. Most mögöttünk minden pártusa, egy lesz szívünk a honfájdalomban.

A miatyánk elmondása után megáldta a holtat s a Kossuth családot.

Péchy Tamás

a 48-as honvédek nevében mondotta az utolsó istenhozzádot. Beszéde körülbelül ez:

A fájdalom és a hála könnyűvel szemünkben állunk mi 1848/49-iki honvédek ravatalodnál.

Egy félszázad mult el azóta mióta szóval és tollal hirdetted azokat a nagy elveket, melyeket az 1848-iki törvényhozás alkotmányunk alapjául törvénykönyvünkbe írtatott.

Minket akkoron ifjakat szolított a hazájunknak védelmére s mi lelkesedéssel sorakoztunk Magyarország zászlói alá!

Negyvenöt éve, hogy a kard kettétört kezünkben s mi hazánk könnyezve végbucst vettünk tőled.

Némelyeknek közülünk sok ezrek közül és kartársaink milliói közül a hazának vett szolgálataiért juthat egy-egy babérlevél. Téged egész habérözön illet.

Leteszem bajtársaim az 1848/49-iki honvédek nevében kegyeletünk adóját én is igaz hazafi sírodra.

Tőled tanultunk hazafiságot önfeláldozást, csüggedetlen munkásságot, türelést szenvedést.

Ha az általad hirdett nagy elveken, melyek az 1848-iki törvényekben vannak lefektetve, virul és virulni fog alkotmányos magyar hazánk — könnyű lesz — és legyen is — neked a föld.

Isten veled!

Utána

Justh Gyula

pártja nevében rövid beszédet mondott, melyet e szavakkal végzett:

Meghalt; Eltávozott! Megváltok! Atyánk! Mindenünk!

Elköltözött egy jobb hazába, elköltözött oda, hova az élet viharja és sája nem hatnak el.

Tegye könyvé szent hamvai fölött a hantot az a tudat, hogy azokért a magasztos elvekkért és dicső eszmékkért, melyeknek tántoríthatatlan hősbajnoka volt, utolsó lehelletéig küzdeni fog halás nemzete, hű népe önzetlenül, lankadást nem ismerő kitartással!

Legyen áldott dicső emléke és az eszme, melyért olyan önfeláldozással küzdött diadal-maskodjék.

Horánszky Nándor

A nemzeti párt nevében ezzel kezdé bucsuszózatát:

Milliók bánatos érzelmei lebegnek e koporsó fölött, mely a magyar nemzet nagy halottjának földi maradványait örökre bezárja

Országos gyász kíséri Kossuthot utolsó útján — s ezt meg is érdemli, ő alkotta újjá a nemzetet, mely nélküle csak százados küzdelmekben tovább vérző és panaszkodó nemzet volna ma is. Az ő emlékoszlopa az új Magyarország!

Bottlik József.

Bottlik József a „magyar ifjuság nevében ejti utolsó könnyűt a ravatalra ígérve, hogy az ifjuság vezérszava a jövőben is az a halhatatlan Márczius idusa lehet, melynek szülője Kossuth volt.

Hermann Ottó.

Hermann Ottó volt az utolsó szónok s az ő bucsubeszédébe már belevegyült a sirba leeresztett koporsóra lehulló göröngyök dübörgése.

Aztán a dalárda még egy gyászdalt énekelt s eloszlott a tömeg a Kossuth nótá éneklése közbe a legnagyobb rendben.

A mentők működése.

Budapest, április 1. (Saj. tud. távirata.) A bécsi mentőegyesület elnöke, Mundy báró, leutazott Bécsből a mai nemzeti gyásznapra Budapestre, hogy a budapesti mentők működését figyelemmel kíséresse és esetleg tanácsokat adjon, miután a mieink még ilyen óriási eseménynél nem működtek. Mundy báró teljes elismerését fejezi ki mentőinknek nagy munkájuk fölött, melyet kitünően végeztek. Ő maga is részt vett az egyes baleseteknél s a muzeumnál például harmincz balesetnél segédkezett.

Az egyesület különben 27 mozgó órséget szervezett, 10 mentő kocsival s két fiakkal. Az órségeken összesen 27 mentőorvos végzett szolgálatot. A mentők közel 150 embernek nyújtottak első segélyt még pedig a legtöbb esetben hirtelen rosszulállatnál és ájulásnál.

A mentők részesítették gyógyszerben Jókay Mórt is, aki a muzeumban lett hirtelen rosszul.

A menet és a nézők.

Budapest, április 1. (Saj. tud. táv.) Magában a menetben körülbelül százezer ember vett részt.

A menet sokkal rövidebb volt, mint a márczius 4-iki liberális gyűlésen, ellenben ilyen óriási néptömeget Budapesten soha sem látott, mint a minő a tömeg a meneten kívül a hét kilométer hosszú vonalat beszegélyezte.

Nemcsak a járdán, hanem a házak összes ablakaiban, erkélyein, sőt még tején is volt legkevesebb háromszáz

néző. Ezek is nagyjából részben gyászöltözetben, vagy sötét ruhában voltak tanui az óriási temetésnek.

A megriadt közönség.

Budapest, április 1. (Saj. tud. táv.) Az egész temetési ünnepély alatt zavar nem történt.

Mindössze az csinált egy kis ijedtséget, hogy az oktagon-teren egyik háztetőn egy szivartól meggyuladt a gazdag gyászdísz, épp akkor, mikor alatta a menet elhaladt.

A közönség megriadt egy percze, komolyabb baj nem történt.

Hirtelen halál a temetésen.

Budapest, április 1. (Saj. tud. táv.) A muzeum-kertben megrázó eset történ a gyászszertartás alatt. Egy öszbe csavart öreg honvéd hirtelen összeesett és meghalt. Konstatálták, hogy szivszélhűdés érte.

Emlék a temetésről.

Budapest, április 1. (Saj. tud. táv.) A koszorúk szalagját még ma leveszik, holnap pedig virágokként és levelekként a küldöttségek tagja között fogják emlékül szétosztani a koszorukat.

Istentisztelet Kossuth Lajosért.

Arad, április 2.

Mikor az ország szívében, a fővárosban megindult a gyászmenet, mely Kossuth Lajost az örök nyugalom helyére kísérte, megszólaltak a harangok az aradi ev. ref. templom tornyában és zúgtak, zúgtak siratva azt, ki nem ragyogtatja többé magas szárnyalású lelke dicsőséges szózatát.

S míg a harangok zúgtak addig lenn a templom megtelt igazlelkű, hazafias hívőkkel, hogy meghallgassák az imát, mely Kossuth Lajos lelke tudveért szállt az ég felé, s hogy lelkesülhessenek a szónoki lendülettel elmondott mély értelmű gyászbeszéd szavai alatt.

Szem nem maradt szárazon, sóhaj szakad fel minden kebelből, hisz Kossuth Lajos szent emléke volt, kinek végtisztesség megadása összehozta az isten házába a hívőket.

Az istentisztelet lefolyása a következő.

Vasárnap tíz órakor utolsó helyig megtelt a templom és az összegyűlt hívők méla dallamu zsoltáraikkal küldték az ég felé imáikat. A zsoltárok után az iparos ifjak dalárdája. Nagy Sándor karnagy, ev. ref. kántor vezetése alatt előadta Egressy: Mért oly borús... kezdetű gyászdalt, melynek lélekbeható dallama csak nyert a szabatos előadással.

Csécsei Imre ev. ref. lelkész mondott ezután imát, mely áthatva mély vallásosságtól, mint balzsam a nyitott sebre, oly jótékonyan hatott a szomorúságtól lesújtott fájó lelkekre.

Az ima után belé kezdett a figyelmet utolsó szavával is lekötő gyászbeszéd elmondásába.

A gyászbeszéd egész terjedelmébe így hangzik:

Siralomra borult a mi szívünk, elesett a mi fejünk koronája, ezért szomorú a mi szívünk. Uram segíts meg a mi nagyjainkat, mint vala a régi időkben. (Sir. k. 5, 15, 16, 17, 21.)

Gyászoló gyülekezet! Soha, míg e földön él a magyar nemzet, nem fordulhat elő olyan nap életében, melyen oly szivbeli mély gyász hozná össze leghűbb fiait, mint e napon. A nemzet ma, ez órában kíséri örök nyugalomra a század leghatalmasabb alakjának porrá omlandó holttestét. A mindeneken egyformán uralkodó örök rend kérelhetetlen törvénye lahajtató fejét az aggyánnak a halál ölébe, ki az emberi szabadság széles világának legnagyobb halottja.

Egy viharos, de mindennél dicsőségesebb élet keserű hányattatásai után csak a koporsó örök csendjében nyugodhatott meg apostoli nagy szíve, melyet annyiszor felült, megtépett a nyugtalan aggodalmak fergetegje, valahányszor pusztulás fellegei borongottak halálig hiven szeretett hazája felett, Sirunk, mert elesett a mi fejünknek koronája. Megtér immár e hon hantjai alá, ez ország földjébe, melyet szeretni, védelmezni, áldani nem szűnt meg szíve utolsó dobbanásáig. Kossuth Lajos holttestét megkereste az anyaföld, lelke, szelleme az örök-kévalóság, a tovább küzdő magyar nemzeté, az egész világra.

Talán némán kellene gyászolnunk ez órában, elvonulni kinek-kinek csendes tűzhelyéhez, hogy a senkitől nem látott magányban sirja el lelke forró könnyeit egyformán mindenki, a komoly férfi, a nemesen érző nő, a reményeiben élő ifju, az álmadozó leányka és a még játékainak örvendő gyermek, ki néhány rövid éve daczára a Kossuth Lajos nevével tanulta meg éltetni hazáját. De talán hazafini szent remények örömevé magasztosul lelkünk fájdalom, ha összegyűlve, a mi nagyunkról beszélünk, nevét, tetteit emlegetjük egymás bánatának megvigasztalására. Kossuth Lajost megsiratjuk, midőn temetjük, megsiratjuk még annyiszor, pedig tudjuk, hogy Kossuth Lajos nem halhat meg soha és Kossuth Lajos élete a magyar nemzet élete! Ő maga jósolta meg utolsó óráiban: feltámadok! És már feltámadott. Tán nem is halt meg, hiszen a megváltók, az apostolok, a próféták nem halhatnak meg soha, az sorsuk, rendeltetésük istentől, hogy örökké éljenek, örökké küzdenek a meggyult lélekkel győzelemre vezessék az annyiszor árvaságra hagyott szabadságot.

Hogy ki volt Kossuth Lajos, nem kell mondanom senkinek, tudja azt mindeki. Es ebben is különbözik ő más emberi nagyságtól. Míg mások életét, szellemi alkatát a tudós lélektanilag, tévedéseknek kitéve, igyekszik fölfedezni előtünk s jelezni akarja, hogy hol nyer határt a jellem ereje, hol válik kiéles körvonalakban a gondolkodás tisztasága, hol az a hajszálnyos határvonal, melyen túl már homályosabb, gyengébb a lélek világa: addig a Kossuth lelki világát megérti a legegyszerűbb ember is, mert e hasonlíthatatlanul nagy és nemes, lélek fájának valódi gyümölcsei a tettek melyekről a történelem tanít, melyek áldást hoztak széles e hazának minden népeire. A hideg sziklát, a bércztömeget felkel bontani, hogy alkotót megismerjük, s megtudjuk: mennyi benne a hitvány homok, mennyi benne a nemes ércz; de a napról, melybe alig tekinthetünk bár, nagyon jól tudjuk, hogy csupa tűz és világosság. — Ilyen napja a világnak Kossuth Lajos, és az is fog maradni örökre.

Oh ha gyöngye erőnkkel tudnánk róla valamit mondani: mit tett, s miért tette? Mikor keletkeztek forrongó gondolatai? Mi lobbantá olthatatlan szent áldozati tűzre mindhalálig határáért vívódó nagy lelkét? Adhatunk-e róla csak egy vonást, melyről ráismerjünk: igen, ez ő, minden nagyok között is a legnagyobb!

Mindjárt pályája kezdetén a sas élelétásával tudta kiszemelni a céljára legalkalmasabb eszközt: közölni gondolatait, eszméit honfitársaival az elmaradt nemzet javára. S mindjárt kezdetben börtönbe vonzólták, ott akarták eltompítani akaraterejének élet, elhomályosítani fényes vágyait. De hiába, mert lehetetlent akartak. Vágyai nőttek erőben, akarat, elhatározása gyémántkeményre szilárdult, a börtön nehéz, magános órái nem siklottak el áldástalanul felette. S mikor feljött a rabság mélyéből, mint éj öléből az ifjan ragyogó napvilág, akkor ismerte csak jobban szomorú állapotát nemzetének. A költő fájó lelkéből fakadt szavak illettek ekkor a nemzetre: „oly rég elhervadt a babér a magyaroknak homlokán, hazám, oly rég voltál te nagy, hogy nagyságod hire csak mese talán!” Tör előre bátran, nem hallgatva senkire, csak istentől sugalmazott lelkére. Nem téglákat bont, de falakat, kiáltó igazságtalanságokat védő bástyákat dönt le s nem pihenve épít azok helyett újakat, az alkotmány széles, biztos sánczait, melyek védel-

mökbe fogadják az ország minden népeit. Követeli hajthatatlanul az országnak jogtalanul elrabolt szabadságát, mi után háromszáz keserves esztendeig sirdogált a mindenkitől elfelejtett magyar; feloldja a röghöz láncolt nép gyermekeit a megalázó szolgaságból, s büszke, szabad polgárokká avatja föl őket; követeli a nemzet kormányzatának sértetlen épségét, mindent a mi csak egy országot visszahelyezhet önön hatalmának körébe. S egyszer csak minden megadva, minden reménye teljesülve. Álomnak is sok lett volna akkor, hát még valóságban milyen istenáldásnak tartotta mindenki.

Ugy volt megírva a sors könyvében, hogy rövid legyen a szabadság mómora, hogy az öröm tanyáinak vig hangját fegyverzaj jajkiáltás váltsa fel. Viszavonták, a mit adtak és a miről a magyar többé lemondani nem akart. Elenünk lázították saját honfűtársainkat és következett a magyar vérzés, de dicsőséges nagy honra ellenségeivel. „A kárpátoktól le az Andriáig egy vészes fűvítés, egy vad zivatar; szétszort hajóval, véres homlokával áll a viharban maga a magyar.“ Kossuth hadsereget teremt. Teremt a semmiből, mint isten. Szava, mint nyári égzengés, átmozgató a rónaságokon és mintha csak a földből, csodálatos módon állanának elő a hős honvédek, köztük öregek és gyerkőcök. Kossuth ekkor Magyarország lelke, mindene: ha ő nincs, a történet lapjai nem ismerik többé a magyar nevet. Oh te isten, kire a mi nagyunk annyiszor hivatkozik, mint igazságos istenre, nem engede végleges győzelmet az egyenetlen harcban. Nem érdemelte a nemzet e jutalmát, még bűnhődni kellett valamiért. Kossuth ereje lángelméje elég volt még egyszer annyi küzdelemnek is diadalra juttatására, de isten másképp rendelkezett... Felbomlottak a fényes hadsorok „elhultanak legjobbjaink a hosszú harc alatt“ keleten ismét bujdosó magyarokkal találkozik a vándor, mint Rákóczy Idejében, kik magukkal vonzsolják, mint legnagyobb kincsüket, a Magyarországot elpusztíthatatlanságába vetett erős szent hitet. Milyen volt ez a hit, ez a tűz, mikor bujdosásban Kossuth Lajos lángszava, búbajos meggyőző beszéde lelkesítette, szította, táplálta!

Aztán bejárta a félvilágot. Mindentit ráismertek egy szaváról szemének egy vilámló sugárjáról a szabadság üldözött, számkivetett nap apostolára. A hideg angolt tűzbe hozta beszédeivel. Magyar beszédek voltak azok, Kossuth beszédei, angol szavakba öltöztetve. Ma az angol ifjuság előtt e beszédekről, mint az angol stylus legklasszikusabb mintáiról tanítanak. Kossuthnak a Shakespére nyelven beszélhetett, hiszen elméik testvérek voltak. Amerika földig hajította előtte tiszteletének, határtalan ragaszkodásának szabadon lobogó zászlóit és a szabadság méltó hazája megbecsülte a szabadság legméltóbb apostolát. Mindent megtesz, minden mozgalmat felhasznál, igyekszik az események nagy utvonalaiba jutni, hogy tegyen valamit elnyomott, titokban sohajtozó hazájáért. A büszke britt miniszteriumot megbuktatja négy beszéddel, olasz földön magyar légiót szervez, várva a hazába való indulás gyönyörű pillanatára. Gallia fondor imperatora mézes szavakkal biztatja, míg aztán végképen cserben hagyja s nyomorult módra a kényelméről való gondoskodását ajánlja fel a magyarnak, kihez nem volt annyira is méltó, hogy saruját megoldja, de a hős, a nagyok legnagyobbja, az igazán legnagyobb magyar pár szóval úgy arculcsapja a kislelkű Caesart, hogy annak gyalázatát égető szűgyenét mint bélyeget nem takarja el soha az igazságos történelem. A midőn vége minden reménynek, a titáni, emberfeletti küzdelem után a szabad Olaszország földén pihent volna meg, ha ugyan van annak pihenése, nyugalma, ki számkivetve van martalékul dohott édes honából. Harminczöt év, siralmak, metsző keservek hirminczöt gyász esztendeje a hősré nézve...

De hagyjunk... ne keseregjünk tovább.

Leesett a mi fejünk koronája, leesett, sirba hullott a kilencvenkét esztendő minden emberi, nagy, fenséges szenvedése, most már nevé, emléké az örökkévaló dicsőség koronázza! Törekvéseinek koronája ő marad. Ez nem esik le soha. Megmozdulhat ellené-

ben a „birnami erdő“ de lángban álló lélekkel kiáltjuk feléje: soha! soha! Most már kérjük Istent a prófétával: Ujtsd meg a mi napjainkat, mint vala régi időkben!

Bár ne mi, hanem a következő nemzedék gyászolhatta volna halálát! Mi még boldogok voltunk, mert élni tudtuk őt, e tudat vigaszt, erőt adott nekünk! Oh bár merithetett volna erőt a hazafiai küzdelemre a másik nemzedék a Kossuth Lajos halálából! Ez a boldogság is nekünk jutott istenünk jóvoltából, mi tehetünk először fogadást a Kossuth sirja felett: a haza minden előtt!

Siratja az egész világ, mert tisztelte, szerette őt az egész világ. Szenvetésünkben azok részvéte esik jól, kik hasonló fájdalomosztályosai. Ime az olasz király és nemzet részvéte. Ők már magokénak tartották a mi nagyunkat, és fáj a megválás tőle. Nem a magunkénak vallottuk volna a Bemet, ha itt hunyt volna el, és nem annak tartjuk-e így is?

Helyet adsz Kossuthnak lelkedben? Adj helyet a hazaszeretnek is akkor. Erzed, hogy magyar vagy, hogy ember vagy, és mégis parancsolni akarsz könyeidnek? Nem érted őt. A lelkiismeret megnyugtat, hogy isten veled van e fájdalomban, ugyan mond, mitől félsz hát? Nem érted őt. Ne zárkoz el a fájdalomtól, hiszen dicsőültünk mondá: „jeges kezekkel ragadja meg az ember kebelét a semmisségnek érzete s a merész lélek szárnysegetten törpül el a mulandóság mutató uja előtt.“

Hadd virrasszon immár nagy lelke e szép haza fölött, a gyönyörű alföld népe fölött, hol a pásztor éj idején a csillagos eget nézi és szabadságról álmodik. Hadd álmodják ő is a magyar föld ölében büszke, szabad hazáról, az ő nevéhez méltó nagy és dicső nemzetéről. S ne maradjon álomnak a pásztor álma, ne maradjon álomnak a Kossuth Lajos álma! Amen.

Az utolsó szó is elröppent az ékesen szóló lelkész ajkairól s a lelkekbe némi megnyugvás szállott.

A dalárda ezután a Hymnust adta elő, melyet a templomban jelen levők állva hallgattak végig és ezzel az istentisztelet végét ért.

Szomorúságokban és megnyugtató érzéssel hagyták el a hívők az istenházát.

Gyászünnepély Varsádon.

— Saját tudósítónktól. —

F.-Varsánd, április 2.

Lélekemelő módon nyilatkozott meg Uj-Fazekas-Varsánd község lakosságának őszinte fájdalom, melylyel a nemzet gyászában részt vesz. A csupa különféle nemzetiségű lakosok közövé ékelt falu templomáról, iskolájáról községzáról és számos magánházáról gyászbölgő leng s hirdeti a nemzetiség között is megőrzött fajú jelleget, élő hazaszeretetet és a haza nagy fia iránt táplált kegyeletet.

Vasárnap a budapesti temetés órájában zsufolásig megtelt a község ág. ev. temploma, melyben Csepreghy György lelkész fényes szónoki hévvel s könyekig megindítóan tartott gyászbölgőt Kossuth Lajos halála felett.

Bölgéből a következő részleteket adjuk!

Ha tény a tudósok amaz állítása, hogy emberi elménkel alig megfogható távol-ságban keletkezett égitest első fényugárának hozzánk érkezéséig az évek hosszú sorozata szükséges, s amik esetleges megszünetése után, ismét ezredévek szükségesek, még az utolsó fényugár is eltűnik szemünk elől; ilyen Kossuth élete is, kinek hatalmas elméje s tettereje oly hirnevet szerzett, hogy az, míg magyar magyar lesz, élni fog örökké.

Ezután remekül fejté ki, hogy a magyar nemzetel együtt a nagy halott koporsójára zokogva borul a szabadság anyyala. Kossuth volt a második honalapító, ki e hazában új hazát teremtett; ő volt az ki kivivta, hogy mi szívünket bántja nyíltan

elpanaszolhassuk, ki küzdött azért, hogy e nemzet ura legyen honának, megteremtette a sajtó szabadságot önállóságra, külföld előtti tekintély szerzésre törekedett, s miként Mózes az ur választott népét sok sanyargatás után a veres tengeren át csodálatos módon vezette egy új hazába, a boldogság otthonába, nagy Kossuth láng lelke a véres tengeren vezette e nemzetet az ígért, a szabadság honába. Az egyenlőség anyyala is zokogva borul a magyar nemzetel együtt Kossuth koporsójára. — Láng lelke ugyanis belátá, hogy az eddig előttünk ismeretlen „fogalom“ szent a főnemességnél sem a jobbágyoknál félre magyaráztatnék; ő törvény előtt egyformákká tette az embereket a kiváltságos nemzeti jogok megszüntetésével.

Vége a testvériség anyyala borul velünk zokogva megváltónk koporsójára. Elidegenítették tőlünk a törvény előtt velünk ugyanazon jogokat élvező külön nyelvű testvéreinket; egy haza gyermekeit. Ezen anyyálnak a testvériség anyyálának van legtöbb oka a gyászra.

Mily nagyak kelle lennie annak, kinek koporsójára egy egész nemzet borul, mily erősnek kelle lennie annak, kiért egy nemzet mozdult meg, hogy haza hozza s csak halva tehetette ezt.

Bölgét avval végzé a jeles egyházi szónok, hogy Kossuth nem halt meg, csak levéte magáról a mi emberi volt rajta, per hüvelyé visszatér az anyy keblére, de lelke örökké él s öröködni, nagy szelleme vezetni fog mindörökké bennünket.

Az isten tiszteletet záró szokásos imában könyörgött a nemes nemzetért, ki a hontalannak hazát adott.

A gyászbölgő közben a kóruson Lauer Gusztáv, Skalla József, Petrovics József, Fehér Demeter, és Lauer Gusztávné énekelték Egressi Béni „Mért oly borús“ kezdetű gyászdalát.

Az egyházi szertartás a Hymnus elénklésével ért véget. Az éneklésben az egész község részt vett.

Az istentisztelet után Takáts János községi bíró vezetése alatt küldöttség kereste fel a kitűnő lelkipásztort s felkérte bölgőnek kinyomatására. A bölgőt kinyomatva még a hét folyamán ki fogják osztani a nép között.

Katholikusok a zsidótemplomban.

— Saját tudósítónktól. —

Uj-Szent-Anna, április 2.

Az az egyoldalú felfogás, melylyel a római katolikus papság viseltetik a Kossuth Lajosnak megadandó kegyelettel szemben, a mennyiben nem akarnak a megboldogultért a község kívánalma daczára sem gyásztiszteletet tartani: nem engedi meg, hogy a sajtó templomunkban a nimádkozunk a legnagyobb magyar csendes nyugodalmaért.

Azért mi, római katolikusok mégis imádkozunk érte.

Az itteni izraelita imaházban a hó 4-én tartják meg a gyászünnepet s erre az egész Szent-Anna községe elmenni készül.

A hazafias zsidók, kik hazafias voltak minduntalan jelét adják, ezen alkalommal fekete posztóval vonják be imaházukat.

Kossuthért az imát Löwenstein szent-annai rabbi fogja mondani, magyar nyelven.

Hazafias tótok.

— Saját tudósítónktól. —

Nagylak, április 1.

A hazánkat ért szomorú gyászeset alkalomból, nálunk, Nagylakon is gyásztiszteletet tartottak. Reggel 9 órakor tömegesen vonult a város hazafiasan gondolkozó tót a jkunépe az ág. evang. templomba, hogy lerója kegyeletét a nagy hazafi iránt s meg-

hallgassa Hrdlicsk a Károly ev. lelkes gyászbeszédét.

Huszonhárom esztendeje hallgatom e közbecsülésben álló lelkes egyházi beszédeit, de oly fényes elokvenciával, oly tartalmasan, meggyőzően s oly nagy hatással még soha sem beszélt, mint ma. Általános tetszést nyert beszéde, megérdemli, hogy az kinyomattassék és szélesebb körben is mint hazafias olvasmány terjesztessék. Adjon az ur isten hazánknak több ilyen hazafias gondolkozású tót papot.

A tót gyászistentisztelet bevégzésével kezdetét vette ugyancsak e templomban a magyar hazafias gyászistentisztelet. A róm. kath. templomból a nép nem ment haza, hanem ide jött gyászolni. Bevonult az önkéntes tüzoltó egyesület gyászfátyollal bevont nemzeti zászlóval, Spilka Antal főparancsnok vezetésével s az evang. egyházi dalárda is, élén derék karmesterével. A nagy templom minden helye el volt foglalva. Két versszak elénklése után Adamo vics Samuel segédlelkész lépett a szószékre, mely fekete posztóval volt feldiszitve, s szintén remek gyászbeszédet mondott. Mialatt a nagy reformátor érdemeit s végül alkalmi imát mondott az elhunyt lelkiúdvért.

Az istentisztelet bevégztével, a templomban összegyűlt nép, harangok zugása s a tüzoltó egyesület zenekarának hangjai mellett, az evang. temetőbe vonult. Itt az örök béke hajlékába, 5—6 ezer főnyi gyászoló közönségnek Spilka Antal szolgabíró beszélt a nála megszokott szónoki hévvel; költői hasonlatban gazdag szónoklatában elénk állította Kossuth nagy alakját, működését s hazaszeretetre buzdítván a gyászolókat. A beszéd nagy hatást tett a közönségre s könyvekre indította azt.

A szép beszéd így hangzik:

Gyászoló hazámfiai, kedves bajtársaim! Ide érve az örök béke és csend hónapja, az Isten házában az Ur szolgálja által elmondott bölcs igéknek meghallgatása után, engedjétek meg nekem, hogy néhány rövid szóban a mai nagy nap jelentőségéről megemlékezzem.

A mai napot nagy Magyarországnak térs rónait, erdős bérceinek minden zugát betölti a templomok harangszavának bus kongása, belévegylővén a magyar nemzet százazreinek zokogástól elfojtott imája, melyet leborulva küld az eget végtelen irgalmasságu Urához, hogy örök nyugodalmat adjon a legnagyobb magyarnak, mindannyiunk édes atyjának, a magyar nemzet Megváltójának: Kossuth Lajosnak, kinek földi tetemeit, haló porait ma adják vissza az igazi édesanyának: az általa oly forrón szeretett, imádott Haza szentelt földének.

Kell, hogy minden igaz magyar hazafi e napot a legnagyobb nemzeti ünnepnek tartsa a jövőben, mert ez azon nap, melyen 45 évi hosszú, keserv és siralomban eltöltött száműzetés után megtért hozzánk a mi nemzeti szentünk, hogy immár velünk maradjon az örök-létig.

Azt mondám: visszatért, — úgy van ez valóban, mert bár nagy szelleme, soha egy pillanatra sem hagyott el bennünket, őt magát színről-színre e Hazában láthatni nekünk mind- eddig meg nem adatott. — Most már itt van, osztatlanul a miénk. — Eljött hogy köztünk maradván mindörökké, haló porainak nyugvó helye legyen azon szenthely, ahová, elzarándokolva, minden honfű bánatunkban, minden nyomorúságunkban, az ő szellemétől nyerjük vigasztalást, nyerjük hitet és bizalmat a jövő harcainak szerencsés kimenetelében.

Az ő szent hamvainak temploma legyen az a hely, ahol minden viszály, minden egyenetlenség megszűnik, ahová nemzetiség és vallás különbség nélkül elzarándokolván az ő szellemétől ihletetten szeretni tanuljuk ezt a szegény, elárult, annyi csapást ért magyar Hazát melyen kívül a nagyvilágon ugy sincs számunkra hely.

Egyre kárjak még benneteket, Hazámfiai! hogy családi szentélyetekbe az emberiség megváltójának a töviskoronás Krisztusnak képe mellé, most, már vegyetek egy másik képet még a szintén martyr koszorús Kossuth Lajosnak, a magyar nemzet Megváltójának, képét. — Ő ha nőitek, ártatlan kis, gyermekeitek kezét összekulcsolva imára tanítják azokat, térdel- tessék le őket a haza Szentjének képe előtt is és tanítsák meg őket a legszebb, legmagaszto-

sabb, legszentebb imára: a hazaszeretet imádságára is. —

Akkor annak a Szentnek megbékélt szelleme ott fent a Menyekben a Mindenség Urától áldást fog könyörögni ez elárult nemzetre s annak a könyörgésnek ifogantja lesz.

Amen! Ugy legyen!

Különs említést érdemel az, hogy a helybeli románok távolmaradásukkal tüntettek, mert, mint egy népszónokuk megemlítette „Kossuth nem érdemli meg azt, hogy őt gyászoljuk, mert Kossuthért sok román vér folyt.

— r. l.

A békétlenek.

— Sajáttudósítónktól. —

Kurtics, április 2.

Kurticson — mint irtuk — az elmúlt héten az iskolaépületről lelopták a gyászlobogót. A tanító az ellopott helyére új zászlót tűzött ki.

Minthogy — mint a kurticsi oláhok beszélik — „Kurtics tisztán román nemzeti falu“, Moravék Elemér községi tanítót az egyik oláh pópá hevesen megtámadta s követelte tőle, hogy a gyászlobogót huzassa be.

A zászló továbbra is az iskolaépületen maradt, a miért aztán tegnapelőtt éjjel a tanítói lakás összes ablakait beverték a derék romaiak.

Hasonló baleset érte ugyanakkor oláh honfitársaink agyafurtságából az iparoskör összes helyiségeinek ablakait.

Az oláhok „kegyeletes“ tényéről nyomban jelentést tettek a járási főszolgabírónak, a ki csendörökkel keresteti a zászlótolvajt s azokat a jó madarakat, a kik törékeny ablaküvegeken próbálták ki törhetlen hazafiságukat.

A csendörök már nyomon vannak s nem sokára kézrekerül az egész jeles kompánia, a mely nagyban növelte a kurticsi oláhok jó hírnevét és józanságuknak hírét.

Hogy miféle náció csinálta a kurticsi hecczet, azzal kommentár nélkül is tisztában lehet mindenki.

BELFÖLD.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mint már említettük, csütörtök előtt nem tart ülést. Ellenzéki részről azt az óhajtatást fejezték ki némelyek, hogy a ház csak hétfőn kezdje meg ismét tanácskozásait, ennek az újabb halasztásnak indokául azonban csak tisztán kényelmi tekinteteket hoznak fel. Az országos gyással semmi kapcsolatba nem hozható a szünetelésnek ily hosszúra nyújtása, a melyhez valószínűleg nem is fognak járulni az illetékes tényezők. A ház legközelebbi ülésének időpontját egyébiránt csak a ház elnökének visszaérkezése után fogják megállapítani.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 762.6 milliméter, délután 2 órakor 760.5 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 5.9, délután 2 órakor C° + 14.4. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 8. délután 2 órakor DK. 6. Felhőzet: reggel borult, délután felborult. Csapadék az előbbi 24 órában: 0 milliméter.

A színház gyászához.

— Egy indítvány. —

Arad, április 2.

Aradváros hazafias közönsége jól eső érzéssel tapasztalta, hogy a mikor Kossuth Lajos nagy szíve megszűnt dobogni s gyászaborult az egész magyar nemzet, Leszkay András az aradi színtársulat igazgatója a saját gyásza jeléül minden felszólítás nélkül, önként csukatta be Thália kapuit s szüntette meg az előadásokat.

Olyan kegyeletes és elismerésreméltó ténye volt ez Leszkay András színgazgatónak, a melyet ép olyan jól esett tapasztalnunk, mint a mily kevéssé kell külön méltatnunk.

Ha eltekintünk attól, hogy a keresztényvilág nagy hetének két utolsó napján amugy sem lett volna színházi előadás visszont tekintetbe vesszük, hogy a nemzet gyásza miatt a halálozás első és második napján egy-egy, a temetés napján pedig két színházi előadás maradt el, akkor teljes mérvben helyeselnünk kell azt a mozgalmat, a melyet Leszkay András színgazgató kárpótlása tárgyában Aradváros törvényhatósági bizottságának számos tagja melegen karolt fel.

Es méltán. Mert az első szünetes estéken 180—180 frt bérletet és 300—300 frt várható jövedelmet, a temetés napján megtarthatott két előadás pedig legalább 750 frtot vesztett el a színgazgató, a ki mint magánvállalkozó, tisztán a közönség anyagi támogatására utalva jelentékeny kiadásokkal tartja fenn a vidék ez elsőrendű színtársulatát.

Igaz, hogy e tényével Leszkay András színgazgató csak hazafias kötelességének tett eleget, de a mily igaz ez, ép oly kevéssé vitatható az is, hogy Aradváros törvényhatóságának nem szabad megengedni, mikép a nemzet gyászában való igazi részvétel miatt egy magánvállalkozó 1610 frt biztos jövedelemtől egészen elessék.

Ezekből a helyes intencziókból indultak ki a törvényhatósági bizottság azon tagjai, a kik a legközelebbi városi közgyűlésen indítványozni fogják, hogy a törvényhatóság mint ilyen, a színházifestő tere műl bérbe adott régi színház 300 frt évi bérszégét Leszkay András színgazgatónak a nemzet gyásza alkalmával elmaradt előadások által szenvedett anyagi veszteségeinek részben kárpótlásául Aradváros közönsége és Leszkay között a színházra nézve fennálló szerződés lejártáig engedje el.

A színházsszerződés három évi időtartama alatt tehát 900 frt anyagi vesztesége térülne meg az igazgatónak, a többi veszteségét majd fokozottabb támogatással maga a színházlátogató közönség fogja behozni a kinek jóindulatára Leszkay András megnyilatkozott hazafiságával legutóbb is reászolgált.

Örömmel üdvözljük több városatya fennebb kifejtett méltányos kezdeményezését s nem kételkedünk, hogy a benyújtandó indítvány folytán az igazgatónak nyújtandó kartalanítást egyhangulag fogja megszavazni az egész törvényhatósági bizottság.

Az iskolaszék ülése.

— Meghívás. —

Ara szab. kir. város községi iskolaszéke, f. évi április hó 5-én azaz csütörtökön délután 4 órakor a városháza emeleti kistermében rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak ezennel meghivatnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Arad szab. kir. város közönségének határozata, Atzél Péter lemondásával üresedésbe jött iskolaszéki tagságra, Kugler Istvánnak megválasztatása iránt.

2. A kiküldött bizottságnak véleményes jelentése, a polgári fiu és leányiskolában az új vizsgarendszernek továbbra is érvényben való fenntartása mellett.

3. A kiküldött bizottságnak véleményes jelentése, a templom-utcai elemi leányiskola egyik tanítónője ellen megejtett elővizsgálat tárgyában.

4. A tanügyi bizottság javaslata, a tanítótestület által használatba venni kért, újított írka behozatalának engedélyezése tárgyában.

5. Az előző jelentése, a Hassinger-utcai

elemi leányiskolai igazgató, illetve áthelyezés következtén egy osztálytanítónői állásnak üresedésbe jöttéről s annak most már egy próba-évre való betöltése iránt.

Az iskolafelügyelő jelentése, az összes községi elemi fiú- és leányiskoláknál a könyvtár- és szertár-díjak ozimén beszédett összegről s annak a mutatkozó szükséglethez képest az egyes iskolák között mikénti felosztása iránt.

7. Az iskolafelügyelő jelentése az iskolamulasztásokról.

Aradon, 1894. évi április hó 2-án.

SALACZ GYULA s. k.,
kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

IDŐJÓSLAS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Április 3. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Helyenként csapadék.

Az új évnegyed.

— Előfizetőinkhez. —

Április hó 1-vel új évnegyed kezdődött.

A legtöbb lap megüti ilyenkor a reklám dobját s eget-földet ígér régi és újonnan összetoborzandó előfizetőinek. Az igazrettek rendszerint aztán beváltatlanul maradnak.

Mi nem ígérünk semmit. Egészen a régi programunkhoz tartjuk magunkat.

Már a lefolyt évnegyedben meggyőződhetett a közönség arról, hogy az *Aradi Közlöny* szerkesztősége minden erejével oda törekszik, mikép *elevenen összeállított, tartalmas, tárgyilagos és hűen tájékoztató lapot nyújtson az olvasó kezébe.* Különösen szükségesnek látta ezt a jelen politikai körülmények közt, mikor a képviselőház oly fontos reformjavaslatokat tárgyal. Igyekezni fogunk, hogy az új évnegyedben még inkább megfeleljünk a közönség igényeinek s megérdemeljük a pártfogolást.

Nap nap után van alkalmunk bizonyítani, hogy lapunk az események érdekességével lépést tart. *Távirataink bőrsége és megbízhatósága a közönség részéről is elismeréssel találkozik.* A képviselőház nagyfontosságú tárgyalásait saját tudósítónk fővárosi levelei illusztrálják.

Hír-rovatunk hű tükre társadalmi életünknek s a napi eseményeknek nemcsak Aradról, de a vidékről is, mert levelezőink számát folyton szaporítjuk.

Kérjük előfizetőinket, hogy *előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek s lapunkat ismerőseik, barátaik, elvtársaik körében jóakarattal ajánlják.*

Az *Aradi Közlöny* előfizetési ára:

HELYBEN:		VIDÉKRE:	
1 évre	12 frt — kr.	1 évre	14 frt — kr.
1/2 évre	6 frt — kr.	1/2 évre	7 frt — kr.
3 hónapra	3 frt — kr.	3 hónapra	3 frt 50 kr.
1 hónapra	1 frt — kr.	1 hónapra	1 frt 20 kr.

Előfizetést bármely naptól kezdve elfogadunk.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

A gyászoló Arad.

— Az aradi nők kegyelése. —

Kimutatás.

Az aradi nők által Kossuth Lajos ravatalára helyezett koszorú költségeinek beszerzése céljából eszközölt gyűjtésről:

Befolyt: a polgári női egyesület ivén 302 frt 70 kr.; a városi kereszt-egyesület ivén 222 frt.; az iszrealita női egyesület ivén 36 frt., összesen 560 frt 70 kr.

Azt ezüst koszorúért Gránitsztdten számlája szerint kifizettetett 350 frt. Maradt a nőegyletek rendelkezésére 310 frt 70 kr., melynek rendelkezése fölött közösen fog határozatot hozni a gyűjtésre eszközölt egyesületek által.

Az adakozók névsora következő:

10 frtjával: özv. Purgly Jánosné, ifj. Purgly Jánosné, 6 frtjával: özv. Andrányi Károlyné, 5 frtjával: Nesnera Aladárné, Kövesdy Izabella, Hendrey Pálné, özv. Gebhardt Jánosné, Végh Aurélné, özv. Bodányi Józsefné, báró Bánhidya Antalné, dr. Avarffy Imréné, Avarffy Sárika, Szontagh Probat Vilma, özv. Andrányi Kálmánné, özv. Darányi Jánosné, Csemát Györgyné, az aradi közönségi iskolák tanítónői, Reicher Károlyné, Urban Ivánné, Boros Beniné, Heinrich Sándorné, 4 frtjával: Zemplényi Sándorné, 3 frtjával: Hegedüs Lászlóné, Biró Imréné, Révész Adolfné, Sármezey Akosné, Korbuly Istvánné, Szalay Antalné, özv. Kertay Ivánné, 2 frtjával: Walder Gyuláné, Petrovits Arzénne, Bonts Döméné, özvegy Haller Károlyné, Dániel Jánosné, Kotsis Lajosné, Vásárhelyi Béláné, N. N., Prettnér Etelka, Friebeisz Miklósné, Koriczászky Berta, Szalay Károlyné, Özvegy Habereger Györgyné, ifjabb Lőcs Rezsőné, Steiner Ferenczné, Özvegy Mixich-Klar Emma, Rozsnyai Mátyásné, Özvegy Scherer Józsefné, Vadányi Emmi, Lux-Veitner Ida, Koilmann Vilma, Vizer Péterné, Szathmáry Jánosné, Özvegy Szathmáry Miklósné, Schelly Mátyásné, Fényes Bogdánffy Lóna, Vásárhelyi Lászlóné, Vörös Vidorné, Simonné-Réthy Etelka 1 frt 50 krjával Vadrózsa, Özv. Ribiczey Ferenczné, Regdon Sándorné, Özv. Hudetz Ferenczné, Szöllősy Károlyné, Sandmann M.-né — 1 forintjával, Barkó F.-né, Bittner Róza, Remstay F. Károlyné, dr. Köpf Kálmánné, Nikolits Péterné, Hartmann Béláné, Goldschmidt Mihályné, dr. Verzár Gyuláné, Wally Mátyásné, Schenk Etelka, Hoffmann Antalné, Csiky Károlyné, Szontagh Gézáné, özv. Zólyomyné, Biró Amália, Turay Andrásné, Virágh Lajosné, özv. Páris Jánosné, dr. Páris Lajosné, dr. Barabás Béláné, özv. Ransburg Mórné, báró Purczel Béláné, Reck Agnes, Krispin Józsefné, Papp Constantinné, Jiraszékeny Koszka Etelka, Abrai Lajosné, Lubinszky Edéné, Heiszler Józsefné, Szathmáry Mihályné, Reicher Béláné, Böhm Lajosné, Mihályi Agostonné, Szathmáry Király Jánosné, özv. Laczay Józsefné, Haslinger Ferenczné, Pászto Janka, Herczog Györgyné, özv. Rajkai Józsefné, Sugar Béláné, Weyer Józsefné, Bökényi Jánosné, Prigl Istvánné, Kristyó Jánosné, Verbos Emilia, Domonkos Lajosné, Nárjai Náray Vilma, dr. Ottvös Dánielné, Petravich Antalné, Lukácsy Lajosné, Csutak Károlyné, Márku Miklósné, Edelmüller Józsefné, özv. Boros Józsefné, Szentpétery-Heffele Sarolta, Sármezey-Szentpétery Leona, Issekutz Lászlóné, Gyulányi Rezsőné, Korneisz Hermina, N. Molnár Lászlóné, Hann Alajosné, Ring Béláné, Blaskovits Antalné, Fényes Vinczéné dr. Simon Akosné, Halmay-Lovich Etelka, Braun Mórné, Sörter Jusztin, Mannherz Atinika, Demko Gézáné, Leitner Ernőné dr., Heim Etelka, Pichler Jánosné, Amtmann Anna, Bartscht Alajosné, özv. Bejczyzné, Blum Paulina, Wolf Jozsefné, Keresztes Gyuláné, Tanffy Ida, Farkas Ilonka, Farkas Janka, Kugler Istvánné, özv. Antalffy Endréné, Perger Irma, Réthy Viktorné, Simon Margit, Schwell Gusztávné, Réthy Margitka, Réthy Sárika, 50 krjával: Geocz Elekné, Albusztin Anna, N. N. Weinberger Ferenczné, N. N. N. N. N. Frösztér Józsa, Preisinger Józsefné, Török Mártonné, Buzáky Mária, J. J. 20 krajczárt! Gabry Etelka.

HIREK.

Április 3. Kedd. Róm. kath. naptár: Richard. — Protestáns naptár: Richard. — Görög-keleti naptár (márczius. 22.): Vazul. — A nap két 5 óra 21 perczkor, nyugszik 6 óra 15 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutatás díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola. földszint.

Április 15. Az arad-csanádi üntöző-csatorna társulat közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Április 19. Aradmegye tavaszi évnegyedesi közgyűlése, délelőtt 9 órakor.

— Személyi hírek. Szathmáry Gyula kir. tan. alispán és Salacz Gyula kir. tan. polgármester Budapestről tegnap hazafele utaztak. — Varsaszy Arpad kir. tanfelügyelő tegnap hivatalos körutrá indult a megyében.

— A temetés órájában Kossuth Lajos temetésének órájában a nagy gyászhoz

méltóan viselkedett Aradváros közönsége. Mikor elütötte délelőtt a 10 órát, a boltok egymásután csukódtak be, még a mellékutcákban is. Csak a gyáros kirakatok maradtak nyitva; több helyen égett a gáz, a mely halvány világot vetett a fekete fáttyollal bevont Kossuth-képekre. Az összes templomokban zúgtak a harangok, csupán a mindritaké hallgatott. Egész délelőtt hullámozott a nép; sokan a temetés órájában besiettek a templomba, imát küldeni a nagy halott lelki üdvéért. A két hét óta lengő gyászlobogók egyrészt tegnap a házak födeléről már bevonták.

— Kossuth fiai Aradon. Kossuth Ferencz és Kossuth Lajos Tivadar vasárnap esti 6 órától 8-ig a budapesti „Hungaria“ szállodában a kondoleáló vidéki küldöttségeket fogadták. Aradváros küldöttsége hétfőn reggel 9 órakor fejezte ki részvétét több város küldöttségével együtt. Kossuth fiai — mint nekünk írják — már előző nap megígérték az aradiaknak, hogy három héten belül az ország több városát, ezek közt első sorban Aradot, meg fogják látogatni s személyesen is kifejezni köszönetüket az atyjuk halálával szemben nyilvánított nagy részvétét.

— Kossuth szobrára. Az Aradmegyei takarékpénztár ivén Kossuth szobrára a már kimutatott 1108 frton kívül még adományoztak: Sarlot Domokos 5 frt, Tolnai János dr 5 frt, Mayer Miksa 5 frt, Grimm Gyula 3 frt, Pollák Vilmos 5 frt, Friedman testvérek 30 frt. Eddigi gyűjtés összege 1161 frt.

— Kossuth Ferencz Aradváros képviselője. Minden kommentár nélkül adjuk az „Aradi Hiradó“ tegnap megjelent számának alábbi híret: „Aradváros kebelében élénk mozgalom indult meg, hogy a legközelebbi országgyűlési képviselőválasztáson Kossuth Ferenczet fogja országgyűlési képviselőjévé megválasztani. Kossuth fainak aradi látogatásuk alkalmával Müller Károly az aradi függetlenségi párt nevében Kossuth Ferenczet már előre felkéri a mandátum elfogadására.“

— Katonaorvosi kinevezések. Polonyi Jenő és Deutch Ignác a cs. és kir. 33-ik gyalogezredben tartalékos segédorvos-helyettesekké nevezettek ki.

— Adakozások Kossuth szobrára. Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester gyűjtőivén Kossuth Lajos emlékének megörökítésére folytatólag a következő adományok folytak be:

Szilárd Emil 1 frt, Taraba Sándor 50 kr, Parecz István 3 frt, Riedl Ernő 2 frt, Reicher Béla 2 frt, Mahelka Károly 1 frt. ifj. Urbányi Béla 50 kr, Bund Henrik 2 frt, Fadas Kálmán 3 frt, Ziké János 3 frt, Szondy Béla, 2 frt, Bruckmann Károly 50 kr, Zachariás Géza 1 frt, Vlavkovits Pál 50 kr, Mittelman D. Ferencz 5 frt, Dr Vertán Oszkár 2 frt, Nyári Béláné 1 frt, Joó Béla 2 frt, Green Nándor 1 frt 50 kr, Kisfaludy Károly 50 kr, Kováts Antal 1 frt, Rámer István 1 frt, Münster Ernő 1 frt, Hodonszky Rezső 1 frt, Póka Béla 2 frt, Rainer Lipót 50 kr, Kelemen János 50 kr, Pollák József, 50 kr, Czifra Márton, 1 frt, Geyer Róman 1 frt, Stanits Miklós 50 kr, Fazekas Ferencz 50 kr, Bittner József 50 kr, Deogl János 50 kr, Weisz Henrik 50 kr, Szondy Aladár 50 kr, Janniczky K. 50 kr, Pfintner J. 50 kr, Adler József 50 kr, Meiszter Rudolf 50 kr, Popovits József 50 kr, özv. Habereger Györgyné 5 frt, Stainer Jakab 25 frt, Steiner Písti 5 frt, Dániel Dezső 5 frt, Salacs Dezső 1 frt, Moldovány Balázs és neje 1 frt 50 kr, Reinhardt Adolf és neje 1 frt, Reinhardt Béla 50 kr, Reinhardt Dezső 50 kr, Reinhardt Tivadar 50 kr, Nenkov Ferencz és neje 1 frt, 50 kr, Schwarts Pál 50 kr, Stiaszny Gyula 50 kr, Movrin Károly 1 frt, Sztójka József 1 frt, Világosy János 1 frt, Goldmann Dávid 50 kr, Dulovits Oszkár 1 frt, Kasnyik Lajos 50 kr, Kilényi János 1 frt, Kilényi J.-né, 1 fra, Kilényi K. 25 kr, Kilényi Erzsébet 25 kr, Kilényi Margit 25 kr, Kilényi Irma 25 kr, Varjassy Lajos 5 frt, ifj. Varjassy Lajos 1 frt, Jánasszy Odón 50 kr, Kertay János 50 kr, Vargay Gyula 1 frt, Petrovits Mihály

1 frt, Vitályos Béla 1 frt, Berecz Ferencz 1 frt, Bartók Kálmán 1 frt, Nagy Ottokár 1 frt, Posgay Lajos dr. 3 frt, Virágh Lajosné 1 frt, Virágh Lajos 1 frt, ifj. Virágh Lajos 1 frt, Virág László 1 frt, Vincze Kálmán 1 frt, Perger János dr. 3 frt, Vannay Gyula 2 frt, Bérczy Alajos 1 frt, Goldmann László 50 kr.

— Kinevezés. A kereskedelmi miniszter leiratilag közölte Aradváros tanácsával, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamara terület-körére kir. iparfelügyelőül a folyó évre is Binder Lajost nevezte ki.

— A Kölcsey-dalkör ma kedden énekórát tart a rendes helyen és szokott időben. Hollosy, titkár.

— Kérelem. Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület elnöksége tisztelettel kéri mindazon jószívű emberbarátokat, kiknél „hólabdá-“k vannak, sziveskedjenek a gyűjtőiveket és a pénzt az érdemes választmányi tagokhoz juttatni, hogy a választmány tagjai az ivateket az összegyűjtött összegekkel együtt az egyesület elnökségének átadhassák.

— Adomány a Darányi szoborra. A z aradi polgári jótékony egyesület tegy tartott választmányi ülésén néhai Darányi János dr. szobrára az egylettel szemben tanusított jótéteményeiért 50 frtot szavazott meg, melyet Heinrich Sándor szoborbizottsági pénztárnok kezeihez juttatott.

— Jótékonyág. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület a következő nemes szívű emberbarátok voltak szivesek adományaikkal megajándékozni: Fábrián Lászlóné urnő ő méltósága tiz koronával, egy teljes fru öltönyvel, két inggel, két pár harisnyával. Hoffbauer Olga urhölgy, Varga Imréné szül. Hoffbauer Blanka emlékére 5 forinttal. A polgári takarékpénztár tekintetes Igazgatósága tiz forinttal, Lusztig Mórné urnő narancsokkal. Kábdobó Gézáne urnő aszalt gyümölcsessel, Heinrich Sándorné urnő vöröshagymával Midőn a jölelku emberbarátoknak ez uton is hálás köszönetet mondok tisztelettel ajánlom árvaínkat a humánus közönség jóindulatába. Hauser Károlyé, egyesületi elnök.

— A városligeti taván már vigan uszkálnak a szandulinok. A tanuló ifjuság vasárnap délután valóságos szandolin versenyt rendezett. A tavaszi időjárás beálltával igen sokan keresik fel a mi kedves városligetünket, a hol már a fák rügyeznek, az ibolyák illatoznak, a madarak énekszóval fogadják a liget vendégeit. Különben a ligethen a legnagyobb tisztaság és rend van.

— Szülőltási tanfolyam. A m. kir. földmívelésügyi miniszter f. év április és május hóra szóló fás ojtásra, május és június hóra pedig szóló zöld ojtásra tanfolyamot nyit a m. énekesi vinczellér képezdében. A tanfolyam látogatók buzdítására két díjat is tűzött ki u. m. egy db. 10 francos aranyat és 3 ezüst tallért azon kikötéssel, hogy egy megyéből csak egy díjazható.

— Iparhatósági szemle. A Neuman öczég által megvásárolt és ujonan felszerelt Gutzjáhr-féle szeszgyárban ma délután 3 órakor Aradváros iparhatósága helyszini szemlét tart. A szemlén Sarlot Domokos főkapitány elnökle alatt Virágh Lajos főmérnök, Posgay Lajos főorvos, Reichner Károly tiszti ügyész, Greén Nándor rendőrhadnagy és Stankovits Milos tűzoltóparancsnok lesznek jelen.

— Az aradi polgári menház választmánya tegnap délután 5 órakor ülést tartott, a melyen számos jelentkezőt vettek fel az egyesület tagjai sorába.

— Eltemetett sirásó. Az aradi alsótemetőben tegnap Sipos János 34 éves sirásóra munka közben a kihányt föld reázuhanat s eltemette. Mire kihúzták, jobb karjatorstt volt. A sérültet Leitner Ernő dr. városi kerületi orvos részesítette első segélyben.

— Uj irnok. Nagy Pál honvéd számvevő őrmestert az igazságügyi miniszter az aradi kir. járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

— Szegény szülők figyelmebe. A város által segélyezett magánvodákban több ingyenes hely van üresedésben. Jelentkezőket az iskolaszéki irodában fogadnak.

— Árlejtés. Aradváros gazdasági széke tegnap délelőtt 10 órakor tartott árlejtést az

ujtelepítvényi és a gáji iskoláknak egy-egy tanteremmel leendő kibővítésére. A munkálatokra a kikiáltási áron Kotsis Lajos vállalkozott betonalapozással. Ajánlatát elfogadásra ajánlják a tanácsnak.

Hírlapírók nyájaskodása. Véletlenül a kezünk ügyébe akadt a „H e v e s m e g y e i L a p o k“ április 1-én megjelent száma. Adunk belőle mutatónba egy hirt, illusztrálására annak, hogy milyen barátságos állapot uralkodhatik arrafelé az újságírók közt. Ime a választékos stílusban megírt nyájaskodás:

„R i g ó L o j s i a „Gyöngyösi Lapok“ című zuglap szerkesztője, ismét piszkolódik azon a k a p c z a d a r a b o n, mely örök szeny folója lesz a magyar hírlapirodalomnak. Ez a hírlapirodalmi kalóz, lelkének förtelmeit, karakterének hitványságát hetenkint a nyilvánosság elé tárja, hogy még azok is kik eddig csak gyűlölték utalattal és undorral forduljanak el tőle. Ehhez a h i t v á n y p á r i á h o s n e m l e h e t s z a v u n k, d e i g e n i s v a n K o z m á r i D e z s ő u r h o z, a k i e l t ű r i, h o g y i l y e n s z e m é t i p a b n m i n t a R i g ó á l t a l s z e r k e s z t e t t z u g l a p, t i z t e s n e v e é s t á r s a d a l m i á l l á s a h e t e k e n k e r e s z t e l ű l a h e c z s z e l ő d é s c z é l p o n t j á v á t é t e s s é k, a k i e l t ű r i, h o g y a n n a k a t e s t ű l e t n e k a f i r m á j a a l a t t m e l y n e k ő a f e j e, e z a z a s s t a l a l á r u g o t t k o r o s m a h ő s, b ű n t e t l e n ű l s z e m t e l e n k e d j é k. E z a z a m i f ő l ő t c s o d á l k o z u n k é s a m i n e k n y i l t a n k i f e j e z é t i s k e l l h o g y a d j u n k. R i g ó L o j s i k o m i s z k o d á s á r a v á l a s z u n k a m e g v e t é s.“

— A lakótársak. Két waggonyári munkás Strifler József és Harmati József együtt laktak. Striflernek nemrégén lánczos ezüst órája, legutóbb pedig a felöltője veszett el. A lopással mindenkit gyanúsított, csak társát nem. Harmati a nyomozó titkos rendőr részére három izben 17 frtot osalt ki s ígérte, hogy meg lesz az óra is, a kabát is. Harmati a pénzt is elverte, a lopott jószágokat is becsapta. Reásült a turpisság s átkisérték a bírósághoz.

— Tűzeset. A Belváros választó utca 17 számu, M i t t n e r J ó z s e f t u l a j d o n á t k é p e z ő h á z u d v a r á n v a s á r n a p r e g g e l k i g y u l l a d t a f á s k a m a r a. A t ű z e t a h á z b e l i e k i d e j e k o r á n é s z r e v e t t é k é s e l o t t o t t á k. A k á r j e l e n t é k t e l e n.

— Enyveskező szobalány. Egy kereskedelmi akadémiai hallgató pakolás közben leejtette értékes aranygyűrűjét s elfeledkezett róla. F ü h r b a c h e r M a r g i t a h á z n á l s z o l g á l ó c s e l é d v e t t e f e l s o c s a p t a b e 1 0 f r t é r t W e i s z D á v i d z á l o g h á z á b a. A z á l o g j e g y e t ö s s e t e p t e. A t k i s é r t é k a b i r ó s á g h o z.

— Egy híres zenekar Aradon. A világhírű Erdélyi Nácsi szegedi zenekara ma, kedden este kezdi meg zeneestélyét Nagy Lajos sörözősarnokában. A kitűnő zenekar játékára felhívjuk a közönség figyelmét.

— Jól megnézzük a 10 forintos bankjegyeket. Pár nappal ennekelőtte a pécsi bankfióknál két bámulatosan finoman készített hamis 10 frtosra bukkantak. Pécssett most már nagy mértékben vannak forgalomban ezek a veszedelmes papírok s a közönségben oly ijedelmet okoztak, hogy a jó 10 forintosokat sem akarják most már elfogadni. Tegnap a pécsi adóhivatal főpénztárától átküldött csomagban találtak hat darab hamis 10 forintosat Ezer szerencse, hogy a hamis bankók mindegyikén ugyanaz a sorozat (1613 és szám (062.282 van s ez által könnyebben felismerhetők. Más ismertető jele a hamis pénznek, hogy a magyar szöveg dátumában, a május hó utolsó betűje, az „s“ betű fordítva van nyomtatva. Hogy a hamisító banda főfészke Pécssett van valószínűvé teszi az, hogy már több kereskedésben is prezentáltak ilyen hamis tiz forintosokat, sőt a temető mögött fekvő réten egy egész pamat apró darabokra tépett ilyen hamisítványokat találtak. A rendőrség a pénzüntézetekhez s a kereskedőkhöz figyelmeztető felhívást küldött szét s erősen nyomozza a bűnös konzorciumot, még pedig aligha eredménytelenül, mert máris vannak nyomra vezető adatai.

— Kettős gyilkosság. Bécsből telefonálják. Ma reggel borzasztó kettős gyilkosságnak jöttek nyomára, mely már tegnap délután követtett el. Az állami számvevőszék pinczejében Mayer Ferencz és Lechner Ede fűtők véres hulláit találták meg. Feleségeik kik jó barátok, az éjjel hiába várták férjeiket és ma reggel első gondolatuk az volt, hogy egymást felkeressék; mind a ketten azt remélték, hogy egymástól felvilágosítást kaphatnak férjeik

holmaradásáról. Elmentek együtt a számvevőszéknek Johannesgassei épületébe és ennek pinczejében megtalálták a két fűtőt betört koponyával. A tettest rögtön nyomozni kezdettek és kétséget nem szenved, hogy a tettest a 29 éves Hahn Janos, ki szintén fűtő a a számvevőszéknél, követte el. A gyilkosság oka bosszu; a gyilkos megszökött. Felesége csodálkozására szombaton már délután három órakor hazajött, felvette úneplőjét, és többé nem tért vissza. A gyilkost, kit mindenki mint veszekedő dühös embert ismert és került. Mayernek unokaöccse. Valószínű, hogy Mayerrel szövődésbe elegyedett és ötleterítette Lechnernek pedig, ki társa segítségére sitett, egy hatalmas ütessel szétzúzta koponyáját.

— Három szerb. Egyik lap írja: Midőn nagy hazánkfia Kossuth Lajos a világsi katasztrófa után az országot elhagyni kénytelenített. menekülésében egyedül Csernovics Péter a tavaly elhunyt temesi gróf nyújtott neki hathatós segédkezet, mert Csernovics volt az, a ki a menekülő Kossuthot saját fogatán szállította a magyar határra. Kossuth a magyar határt Orsovánál átlépvén. Tekijában már várta őt Magazinovics Koszta kormánytanácsos s Kossuth Magazinovics védelme alatt utazott a török határra. Kossuth neje pedig a már szinte elhunyt Garasánin Illés támogatásával jutott férjéhez s így Kossuth Lajos és családja tényleg három szerbnek köszönheti megmenekülését.

— Anina veszedelme. Az anina i köszénbányában az utolsó héten egymásután három tárna kigyulladt, minek következtében több, mint 1500 bányamunkást el kellett a szolgálatból bocsátani. A bányagazgatóság mindent elkövet, hogy a tüzet elfojtsa és lázas sietséggel falaztatja el az égő tárnákkal összeköttetésben levő alagutakat, de attól tartanak, hogy alig lesz elkerülhető egy negyedik, nagyon veszélyeztetett tárna kigyuladása.

— Megvakult királyfi. Három évvel ezelőtt a perzsa sah felesége hályog következtében megvakult és Bécsben szerencsésen operáltatta magát. Most azt jelentik Teheránból, hogy Zil El-Szultán királyi hercegek, a sah fia, szintén, megvakult, ugyancsak hályog által. Galasnovics ki professor párisi orvost távirattal hívták az operáció végrehajtására Teheránba; a sah 180 ezer frankos orvosi díjat ajánlott neki.

— Uj földesur. A hontmegyei ipoly nyéki uradalom, mely az esztergomi főkáptalan tulajdona volt s a melyet két év ezelőtt Berzevicsy Béla vett meg száznégyezer forintért, most újra birtokost cserélt. Ehrstein Mór ugyanis száztövenhárom ezer forintért vásárolta meg a nagykiterjedésű uradalmat.

— Pályázatok. Postahivatal Keszeg községben — Kvesztori áll, a kolozsvári Ferencz József-egyetemen április 20-ig. — Számvevői áll, a budapesti lotto-hivatalnál 2 hét alatt. — Irnoki állás a temesvári ítélőtábla területén 4 hét alatt.

SZINHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Április 3. (Kedd) Három testőr, vigjáték; (Előszőr.)

Április 4. (Szerda) Három testőr, vigjáték; (Másodszőr.)

Április 5. (Csütörtök) Női harc és Bálután, Csillag Teréz vendégfellépésével.

Április 6. (Péntek) Csillag Teréz vendégfellépte.

Április 7. (Szombat) Dolovai nábob leánya, színmű; Csillag Teréz vendégfellépésével.

Április 8. (Vasárnap) A csizmadia mint kísértet, népszínmű.

Barna Izsó jutalomjátéka.

— A Troubadour Mexey Mihály bemutatójával. —

(K. M.) Azért a páratlan szorgalomért, melylyel Barna Izsó az idei sasonban a kart a sűrű operai előadásokra betanította, azért a sok műélvezetért, melyet a zsenális karnagy szerzett a színházjáró közönségnek: csak avval jutalmazhatta volna meg a publikum, ha megtöltötte volna a színházat, mit megtenni elmulasztott.

A tegnapi Troubadourban négy új szereplő mutatta be magát mind a négy megállta helyét.

Sugár Aranka Leonora ének-partiját könnyen és czéltudatosan énekelte. Eleinte

látszott, hogy takarékoskodott hangjával hanem azután — bár mindvégig erősen figyelt a kar-nagy pálczára — jelenetéről-jelenetre erősödött. Játéka sikkes volt.

Mezei Mihály Mauriciója tökéletesen bevált. Természetesen küzdelem kellett neki, hogy Szirovátka Károly óriás és bámulatos tenorját, melynek hangzata még fülünkbe cseng, feledtesse, a mi, hanem is egészen de sikerült neki. A harmadik felvonásbeli magas C-je erőteljes, áriája kifejező volt. Ezt a monológját meg is ismételtették.

Mezza voce-i lágyak, kellemesek. Ennek azonban meglátszik a németes kiejtés, melyet törekednie kell, hogy leszokja. Maga a széthuzott szájtartása is az évek alatt, a német iskolára vall, azonban a magyar öblös hangú éneklésével. Mezei Mihály szerződéses mindene esetre jó akvizíció és a szint ársulat csak nyert vele.

Dicsőretek kell megemlékeznünk Pajor Agnesről. Nem nagy terjedelmű, de tiszta csengésű hangja van, melyet Azucena szerepében tökéletesen érvényre emelt és játéka meglepően kifejező. Ennek tisztán lehet érteni és drámai erővel alakít.

Reviczki Etel Jules szerepét, mely Kézdi Juliska kezében elveszett, kellemesen csengő hangjával érvényre emelte.

Hunyadi, Csátár és a kar a régi jók voltak bár Hunyadi mintha kissé transporálva lett volna.

Barna Izsót a zenekar emelvényére léptekor tussal fogadta a közönség pedig rokonszenves, erős tapással.

Az összejáték jó, az előadás menete gyors volt.

* A három testőr kerül ma színre Herzog Ferencz legújabb és a budapesti nemzeti színházban nagy sikert aratott vigjátéka. A darabban az egész drámai személyzet részt vesz. Holnap szerdán a három testőr másodszor kerül előadásra s ezzel fellép a nagy hírnevű Rufini Bettina kir. udvari magán és serpentin táncosnő. A serpentin tánc művészetét az idők szerint rendkívül feltűnő keltett s teljesen lebilincseli a nézőt. A serpentin tánc abból áll, hogy a művész 50 méter hosszú ruhájának himbálása által, annak könnyű ránczai minden kigondolható alakot vesznek fel. A kigyótánc, pillangó, vizililiom stb szebbnél szebb kép káprázatos fénye elragadó látványt nyújt és a legkellemesebben szórakoztatja a közönséget.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az óvatos barát. Együtt pálinkáztak a csermői korosmában Szelezsán Tódor és Csizmás Krecsun. Ejjel felé járt az idő, mikor hazafelé baktattak, hanem Csizmást levette a lábáról a beszédett pálinka és lefeküdvén a pusztára földre, elaludt. Felhasználta az alkalmat Szelezsán és kivette az alvó Csizmás zsebéből az eladott disznók árát, nettó 130 pengőt. Mikor a törvény előtt kérdőre vonták ezért a tettéért, hát az a kedélyes ötlete támadt, hogy úgy védje magát: Azért vettem ki a zsebéből, hogy el ne vegyem a s. Hanem annak már nem tudta okát adni, hogy miért ásta el a kertbe a pénzt. A kir. törvényszék Szelezsánt 6 havi börtönre ítélte.

§ A szellemidéző asszonyosság. Érdekes nőszemély állott tegnap az aradi kir. törvényszék előtt Openheimer Jakabné asszonyosság személyében. Ez az asszony arról nevezetes a család-leány körökben, hogy büvölő erejével megtudja varázsolni a férfiakat, hogy azok, mint a kezes bárányok hozzá simulnak ahhoz a leányhoz, kinek szívet felgyújtották.

Ennek a mágnosi hatalom erejét akarta kihasználni Csáky Juliska. Elpanaszoltaszerencsétlen szerelmének összes keserveit és kért a csodatevő szellemidéző asszonyosság pártfogását.

Openheimer Jakabné, a nagy táltos nemis késett és haditanácsra hívta össze a szellemeket — a Radnái-utván. Ott óriási harszot vivot velék, úgy hogy a szellemek a levegőbe emelték őt és szívták a vért.

Hanem dacára, hogy a szellemeket legyőzve Openheimerné asszonyosság kieroszakolta tőlük segédkezésüket a szeretett férfi szerelmének megszerzésére a boldogtalan Csáky Juliskának, dacára hogy az 5 tartósok egyaránt a vándoroltak a szerelmes Juliskától egész ötven forint

erejéig a táltoshoz, dacára hogy Juliska cserebogár lábakkal preparált pogácsákat etetett a kőszívű férfival — az nem akart nyilatkozni.

Végre Csáky Juliska is magához tört beláta Openheimer asszonyosság óriás svihákságát és egyszerűen feladta.

A kir. törvényszék két havi fogházra és 5 forint pénzbírságra ítélte, a nagy multu hölgyet, ki egykor a szellemekkel harcolt.

TÁVIRATOK.

Kossuth temetése után.

Kossuth requiem.

Budapest, ápr. 2. (Saját tud. táv.) Holnap az evangélikus templomban Kossuth requiem lesz. A Kossuth fiuk vasárnap Czeglédre utaznak, azután elmennek Debreczenbe és Monorra.

Küldöttségek Kossuth fainál.

Budapest, április 2. (Saj. tud. táv.) A Kossuth fiuknál ott voltak Jókai, Rohonczy, Justh, Thaly, és Barabás Béla.

Első küldöttség a bars megyei volt, az alispán vezetése alatt.

Azután tisztelegtek bács megyei nők, Békés megye, Temesvár, Szepesi-szentgyörgy, Táb, Fiume, Pozsony megye, Szilágy, Kőszeg, Hajduszoboszló, Baja, Turkeve, Nagyszében, Pancsovai magyar nők, Zala, Vas, Szabadka, debreczeni főiskola, Szathmár, Ivánka, Golossay, 48-iki képviselők, Balatonfüred, Heves megye, kolozsvári nők, Csáky Bálintné vezetésével Pest megye, Nagybánya küldöttségénél Kossuth Ferencz örömmel látta Wekerle kerületét Wekerléről azt hiszi, úgy érez mint a kerülete, bár nem bizonyíthatta be. Arad és ujarad polgárait együtt, és nagyon rokonszenvesen fogadta.

A nagyváradiaknál emlékeztetett hősökre, kik Nagyváradon agyukat öntöttek, még számos küldöttség és egyes járult Kossuthék elé, mindannyit szívesen fogadták, soknak mindkét Kossuth felelt. A tisztelegések kettőkor véget értek.

Budapesti nők és Kossuth sirja.

Budapest, ápr. 2. (Saját. tud. táv.) Hir szerint 400 fővárosi nő felfogadta, hogy naponta egyikük öt éven át virágot tesz Kossuth sirjára.

Az asszonyok holnap Ruttkaynéknél tisztelegnek tömegesen, vezetőjük gróf Benyovszkyné.

Függetlenségi párt Kossuthéknál.

Budapest, április 2. (Saj. tud. távirata.) Tegnap a függetlenségi párt tisztelegte Kossuth Ferencznel. Justh elnök üdvözlőjére Kossuth Ferencz kijelentette, hogy a politikáról nem szól, megengedi, hogy vannak a magyarok között mértékletesek, de lehetlenségnek tartja, hogy az ma és a napokban nyilatkozzék, nyujtson egymásnak kezét mindenki atyám sirja fölött.

Kossuth Lajos Tódor pár szóban felelt: csak egy örökséget hagyott atyánk hátra, a honszerelmen kívül egy elvet, hogy a szerint éljünk.

Tisztelegtek még Kossuthéknál az öreg-honvédek és a dembreczeniek.

Koszoru kiosztás.

Budapest, április 2. (Saj. tud. távirata.) A Kossuth fiuk ma délelőtt fogadták a küldöttségek tisztelegéseit a redoutban, a közönség nagy tömegben ment be. A deputációk minden tagja a Kossuth koszorukból kapott.

Pozsony és Kossuth.

Pozsony, április 2. (Saj. tud. táv.) Pozsony is méltóan róttá le a kegyeletadóját Kossuth Lajos iránt. Gyász lobogó mindenütt volt látható; a testületek és egyesületek mind rendkívüli gyűlésekkel fejezték ki gyászukat. Unnepélyes gyászistentiszteletet azonban csak az evangélikus egyház tartott. Már husvét vasárnapján Fürst János lelkész a német gyülekezett előtt emlékezett meg gyönyörű beszéddel az elhunyt nagy férfuról.

Az igazi gyászünnepély azonban ma Kossuth temetése napján és idejében volt az evangélikus nagy templomban, mely ez alkalomra egészen feketével volt bevonna. A choruson a theologiai akadémia és Krecsányi szintársulatának énekarai énekeltek, a gyászbeszédet pedig Tosztyénszky Ferencz esperes mondotta oly megható és a nagy elhunythoz oly méltó módon, hogy a háromezer főre becsülhető közönség kívül nem maradt szárazon senkinek a szeme. Testületileg megjelentek a megye, a város képvisellete, az összes egyesületek, élükön a Toldy körrel, a theologiai akadémia és a lyceum teljes számmal élén a tanári karral. A karzatokat legtöbbszörre előkelő hölgyközönség foglalta le. Azalatt megkondukt a városházának nagy harangja, az összes utcákon pedig égtek a gyászfátyollal bevont gázlámpák.

Hir szerint Kossuthnak mell szobrot is állítanak és a teret, hová állítják is róla nevezik el.

Idegenek Kossuth temetésén.

Budapest, április 2. (Saj. tud. táv.) A Magy. vasutakon, kimutatás szerint, 100,000-nél több idegen érkezett Kossuth temetésére, ma koszorut, babérlevelet és virágokat osztottak szét, az ezrekre menő tömeg roppant tolongása között 12 rendőr aig tudta a rendet föntartani.

Bécsi sajtó Kossuth temetéséről.

Bécs, április 2. (Saj. tud. táv.) A bécsi sajtó kivétel nél nagy elismeréssel szól a tegnapi temetésről, nyugodt lefolyása a magyar nemzet politikai érettségét bizonyítja.

Külföldi konzulok Budapesten.

Budapest, április 2. (Saj. tud. táv.) A külföldi államok budapesten székelő konzulatusainak a legutóbbi napok gyászyilvánításai irányában némely lapokban a legkülönbébb hírek keringtek, melyekkel szemben szükséges hiteles tények konstatalása; az itteni konzulok egyike sem tűzött gyászlobogót, s így az olasz főkonzul sem, és az amerikai konzul sem. Így magától elesik azon czélzatos hírelés, hogy a bécsi olasz nagykövet meghagyta volna az itteni konzuloknak, hogy a kitűzött gyászlobogót vonja be. Természetes, hogy a külföldi államok konzulatusainak képviselői meg nem akadályozhatták, hogy azon házban a hol laknak, vagy hivatalaik vannak a házak tulajdonosai vagy más lakók gyászlobogót ne tüzzenek ki.

Az olasz főkonzul egyébiránt, hogy félreértéseknek elejét vegye, ezen napokra, melyek alatt az illető épületre a háztulajdonos gyászlobogót tüzetett az olasz állam czimerét ideiglenesen levette.

A legújabb kitüntetések.

Budapest, április 2. (Saj. tud. táv.) Mint értesülünk, a király Heim Péter kereskedelmi miniszteri tanácsost a Lipót-rend lovagkeresztjével, Drongontz János, a debreczeni 3-ik honvédgyalozezred ezredesét a magyar nemességgel eddai előnévvel és Beschorner Sándor ércműöntőt a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Interpelláció.

Budapest, április 2. (Saj. tud. táv.) Péchy Tamás legközelebb interpellál amiért a kaszárnyává átalakított nagyszombati paymaneuum egyik szárnyában levő lutheránus templomban Kossuth rekviem tartását a kaszárnya ezredese megtiltotta.

A requiemet a temető kápolnájában megtartották.

Sárosmegyei éhínség.

Kassa, április 2. (Saj. tud. táv.) Sárosmegyében hónapok óta éhínség kísért. Telkes község azelőtt gazdag hirben állott, a gazdáknak alig van ennivalójuk. Bizottságok alakultak az inség ellensúlyozására, segélyben eddig csak munkaképtelenek részesültek.

Bartók József meghalt.

Pécs, április 2. (Saj. tud. táv.) Bartók József virilista, volt színész szerdán állítólag szívszélhűdés következtében meghalt, pénteken temették, melynél rebesgették, hogy nem rendes halállal mult ki, ház kutatást tartottak s egy revolvért találtak, melyből egy lövés hiányzott, azt hiszik mostoha fia lőtte meg örökségeért.

Postakocsi kirablása.

Mármarosziget, április 2. (Saj. tud. táv.) Patrova Ruszpojana közt a postakocsit éjjel kirabolták, két pénzes zsákot emeltek el a kormosképu tolvajok 2976 frt tartalommal.

Vilmos császár üdvözlöte Bismarcknak.

Abbázia, április 2. (Saj. tud. táv.) Vilmos császár Bismarcknak születés napján tegnap ezt sürgönyözözte osztrák rivicza tengerpartjáról küldöm üdvözlötemet Vilmos.

Az orosz trónörökös eljegyzése.

Köln, április 2. (Saj. tud. távirata.) Hir szerint az orosz trónörökös eljegyzi Alice hesszeni hercegnét.

Girs állapota.

Pétervár, április 2. (Saj. tud. táv.) Girs állapota rosszabbra fordult, állapota aggasztó.

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi első takarékpénztárnak forgalmi kimutatása 1894. márcz. hóról.

Betételek.		
Álladék a mult hó végén	3.819,307.55	
Betételek a folyó hóban	295,541.78	4.114,849.33
Visszafiz. betétek f. hóban		280,047.81
Álladék a folyó hó végén		3.834,801.52
Leszámítás.		
Tárcaállomány m. hó vég.	1.952,408.96	
Leszámított f. hóban	617,353.37	2.569,762.33
Bejárt folyó hóban		668,175.58
Tárcaálladék f. hó végén		1.903,581.75
Előlegezési kézi zálogokra.		
Raktárállomány m. hó vég.	814,528.11	
Előlegeztetett folyó hóban	90,420.—	904,948.11
Beváltatott folyó hóban		105,044.60
Raktárálladék f. hó végén		799,898.51

Jelzálogos kölcsönök.		
Álladék mult hó végén	1.599,730.—	
Uj kölcsönök folyó hóban	1200.—	1.600,930.—
Törlesztetett folyó hóban		17,930.—
Álladék folyó hó végén		1.583,000.—
Pénztárforgalom.		
Pénztárkészlet m. hó vég.	40,860.17	
Bevételek folyó hóban	1.130,104.52	1.170,964.69
Kiadások folyó hóban		1.132,125.64
Pénztármaradvány f. hó vég.		38,839.05

Kelt Aradon, 1894. márc. 31-én.

Az Igazgatóság.

Az aradi ipar- és népbank forgalmi kimutatása 1894. évi márczius haváról.

Takarékpénztári betételek:		
Betét-maradvány mult hó végéről	frt	1.426,530.76
Folyó hóban betét	frt	242,750.33
Osszesen	frt	1.669,281.09
Visszaizetett betét folyó hóban	frt	172,735.33
Betét-maradvány folyó hó végével	frt	1.496,545.76
Váltó-tárca:		
Alladék mult hó végével	frt	502,741.77
Leszámított folyó hóban	frt	419,862.49
Osszesen	frt	922,604.26
Beváltatott és forgattatott	frt	416,675.79
Marad tárca-álladék folyó hó végével	frt	505,928.47
Aradi hitelnyelv:		
Álladék mult hó végével	frt	234,445.28
Folyó hóban adott kölcsönök	frt	4,335.—
Osszesen	frt	238,780.28
Törlesztetett folyó hóban	frt	41.10—
Álladék folyó hó végével	frt	234,670.28
Előlegek készletlogra:		
Álladék mult hó végével	frt	1.054,563.95
Folyó hóban uj előleg adatott	frt	290,656.77
Osszesen	frt	1.345,220.72
Ebből visszaizetett folyó hóban	frt	120,641.06
Álladék folyó hó végével	frt	1.224,579.66
Felzálogkölcsönök:		
Álladék mult hó végével	frt	417,211.81
Uj előleg folyó hóban	frt	1,000.—
Osszesen	frt	4.182,111.81
Visszaizetett folyó hóban	frt	3,210.56
Álladék folyó hó végével	frt	415,001.25
Pénztár:		
Maradvány mult hó végével	frt	22,038.25
Bevétel folyó hóban	frt	1.655,050.52
Osszesen	frt	1.677,088.77
Kiadás folyó hóban	frt	1.651,435.22
Pénztármaradvány folyó hó végével	frt	25,653.55

Aead, 1894. márczius 31.

Az Igazgatóság.

Az aradmegyei takarékpénztár forgalmi kimutatása 1894. márcz. haváról.

I. Betételek.		
Álladék mult hó végén	frt	4.313,243.75
Betételek folyó hóban	frt	405,134.18
Osszesen	frt	4.718,377.93
Visszaizetések mult hóban	frt	0.492,847.45
Álladék folyó hó végén	frt	4.225,530.48
II. Leszámítás.		
Váltótárca-álladék mult hó végén	frt	2.755,791.51
Leszámított váltók folyó hóban	frt	759,060.01
Osszesen	frt	3.514,851.52
Lejárt váltók mult hóban	frt	819,900.58
Váltótárca-álladék folyó hó végén	frt	2,694,950.99
III. Előlegezési kézi zálogokra.		
Álladék mult hó végén	frt	1.804,005.26
Előlegeztetett folyó hóban	frt	457,475.—
Osszesen	frt	2.061,480.26
Bejárt előlegek mult hóban	frt	494,095.14
Álladék folyó hó végén	frt	1.567,385.12
IV. Jelzálogos kölcsönök.		
Álladék mult hó végén	frt	819,618.30
Előlegeztetett folyó hóban	frt	10,190.—
Osszesen	frt	829,808.30
Törlesztetett mult hóban	frt	2510.—
Álladék folyó hó végén	frt	827,298.30
V. Amortisationdús Záloglevél-kölcsön.		
Álladék mult hó végén	frt	369,000.—
Folyósított kölcsönök folyó hóban	frt	188,10.—
Osszesen	frt	557,100.—
Törlesztetett folyó hóban	frt	183,47.—
Álladék folyó hó végén	frt	385,926.52
VI. Záloglevelek.		
Álladék mult hó végén	frt	300,500.—
Kibocsátott folyó hóban	frt	—
Álladék folyó hóban	frt	300,500.—
VII. Pénztárforgalom.		
Álladék mult hó végén	frt	38,968.92
Bevételek folyó hóban	frt	1.805,580.75
Osszesen	frt	1.844,549.64
Kiadások mult hóban	frt	1.803,672.24
Pénztári alladék folyó hó végén	frt	40,877.43

Arad, 1894. márcz. 31.

Az Igazgatóság.

Szeszűzet.

— Április 2. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 58.75, kicsinyben 54.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsdé

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, április 2. d. u. 5 óra.

Gabona	Állomány	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	lányha	7.15—7.60
	tiszavidéki	"	7.20—7.60
	pestvidéki	"	7.15—7.60
	fehértómezei	"	7.15—7.60
	bácskai	"	7.25—7.65
észak-magyarországi	"	"	"
Roza		lányha	5.55—5.75
Arpa	takarmány	osend.	5.95—6.30
	égetni való	"	6.55—7.40
Zab		szilárd	6.95—7.40
Tengeri	bánsági	szilárd	—
	másnemű	"	4.85—4.95
Kaposzta-repoze		lányha	—
Köles		osend.	4.—4.40
Buza	tavasza	osend.	7.53—7.55
	junius 1894	"	7.81—7.33
Tengeri	május-junius 1894	szilárd	—
	szept-október 1898	"	5.05—5.07
Zab	Budapest sz. tavasza	szilárd	—
	Budapest sz. őszre	"	7.26—7.28
Kaposzta-repoze	aug.-szeptember 1898	szilárd	11.60—11.65

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. április 2.

Magyar aranyjárdék 4%	118.—
Magyar koronajárdék 4%	94.85
Magyar arany 4 1/2%	126.—
Magyar ezüst 4 1/2%	102.—
Magyar keleti vasút 1876.	123.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	95.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyerevényorszajegy kölesön	152.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölesön	—
Osztrák papírjárdék	98.25
Osztrák járdék ezüst	98.25
Osztrák járdék arany	119.—
Korona járdék	—
1860-ki államsorsjegyek	145.50
Osztrák-magyar bankrészevény	1020.—

VIZJELZÉS.

1894. évi április hó 2-án reggel 8 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmézőzón.

Észlelési állomás	Hőmérséklet C°	Időjárás	Vízállás	
			Vizállás cztimétr.	Jégrustagság cztimétr.
Branyicska	+ 6°	borult	+ 38	—
Soborsin	—	—	—	—
Radna	—	—	—	—
Arad	+ 5°	borult	— 102	—
Makó	+ 6°	felhős	+ 12	—
Szeged	+ 5°	szeles	+ 232	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1894. április 2.

A m. kir. folyammérneki hivatal.

Aradvárosi színház.
Évadbérlet 162. szám.
Havibérlet 2. szám.

Kedden, 1894. évi április hó 3-án:

A három testőr.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Herceg Ferencz.

SZEMÉLYEK:

Pollacsek, borkereskedő	Rónaszéki.
Róza, feje	Rónaszéki.
Liza, unokahuga	Delli Emma.
Rátky, lapszerkesztő	Fenyvessi E.
Flóris báró, képviselő	Tompa K.
Hortovay	Szendrei M.
Kosniczky	Foriss P.
Latorka, Pollacsek üzletében	Balassa J.
Bálint, Pollacsek üzletében	Bihari A.
Csernay, hírlapíró	Gál Gyula.
Rigó, hírlapíró	Sólyom.
Nagy	Czakó.
Kovács	Csatár Gy.
Plébános	Rajcsányi.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Arad szabad királyi város polgármesterétől.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

5264/1894.

326. 1-3

79 | 894. pm.

51 9-02

133/1894. pm.

338. 1-3.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8% a melyből tőke törlesztésre esik 2% 26 félévi törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2% fordítottatik. 32 évi törlesztésre 7% amelyből a tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,
királyi tanácsos polgármester.

Hirdetmény.

Az 1890. évi I. t. cz. 23. §-a értelmében az egyenes adót fizetőkre és a 25. §. értelmében az egyenes adót nem fizetőkre vonatkozólag szerkesztett 1894. évi törvényhatósági utadó kivetési lajstromok azon czélból tétetnek f. évi márczius hó 21-én kezdődő és f. évi április hó 4-én végződő 15 napi közszemlére a városi adóügyi osztály 1-ső számú helyiségében, miszerint azokat ezen idő alatt mindenki betekinthevén a kivetés elleni kifogásait a közigazgatási bizottsághoz címzett és a polgármesteri hivatalban a kitétel ideje alatt beadandó kérvényben előterjeszhesse.

Arad, 1894. márczius 17.

Salacz Gyula
kir. tanácsos polgármester.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város 1893. évi zárszámadása a részletezett kimutatások, vagyoni leltár, a város cselekvő és szenvedő vagyoni állására vonatkozó mérleg, az anyagszámadási kivonat a kövezet-alap számadása, ugy a tanácsnak jelentése f. évi márczius 19-ik napjától kezdve április 2-ik napjáig bezárólag közszemlére a város-háza tanácstermében kitétettek.

Erről a város adózói azzal értesítettek, hogy minden egyes adózónak jogában áll azokat megtekinteni s azokra észrevételeit az 1886. évi XXI. t. cz. 17. §-ának b) pontja alapján a f. évi április 11-ik napján tartandó városi rendes közgyűlést megelőzőleg öt nappal a tanácshoz beterjeszteni.

Arad, 1894. márczius 17-én.

A városi tanács.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1893. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,10	1,55	10,—
Szolnok	11,14	4,02	1,37
Csaba	2,18	5,57	4,37
Kétegyháza	2,49	6,15	5,08
Lökösháza	3,07	—	5,26
Kurtics	3,23	6,39	5,43
Sofronya	3,35	—	5,55
ARAD érkezik	8,50	6,57	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,25	8,20	9,45
Sofronya	11,41	—	10,02
Kurtics	11,53	8,38	10,16
Lökösháza	12,09	8,49	10,35
Kétegyháza	12,32	9,03	11,—
Csaba	1,23	9,25	11,45
Szolnok	4,20	11,46	3,00
BUDAPEST érkezik	7,25	1,50	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,25	6,85	4,30	—
Glogovác	2,43	6,46	4,42	—
Györök	3,20	7,08	5,03	—
Paulis	3,40	7,19	5,14	—
Radna-Lippa	4,00	7,37	5,32	—
Konop	—	8,00	5,56	—
Berzova	—	8,15	6,12	—
Tótvár	—	8,38	6,41	—
Soborsin	—	8,58	7,01	—
Piski	—	11,16	9,59	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,29	—
Tövis érkezik	—	1,20	11,56	—

Erdély felől.

	éjjel	este
Tövis indul	3,04	1,35
Gyulafehérvár	3,40	2,14
Piski	5,52	3,59
Soborsin	8,16	6,26
Tótvár	8,37	6,42
Berzova	9,08	7,07
Konop	9,24	7,24
Radna-Lippa	9,58	7,56
Paulis	10,12	8,08
Györök	10,25	8,20
Glogovác	10,48	8,44
ARAD érkezik	11,00	8,55

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	5,18	4,35
Sofronya	5,31	4,57
Kurtics	5,44	5,17
Lökösháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	7,04	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4,29	—
Csaba	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,24
Kétegyháza	7,40	7,47
Lökösháza	7,59	8,14
Kurtics	8,17	8,38
Sofronya	8,30	8,53
ARAD érkezik	8,45	9,10

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	6,25	11,30	5,58
Uj-Szt-Anna	6,43	11,54	6,09
Németságh	7,05	12,19	6,27
Vinga	7,32	12,47	6,46
Orczifalva	7,48	1,04	6,58
Merczifalva	8,08	1,20	7,09
Szt-András	8,19	1,38	7,21
TEMESVÁR érkezik	8,42	2,04	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,00	1,11	8,15
Szt-András	8,20	1,39	8,45
Merczifalva	8,34	1,57	9,05
Orczifalva	8,45	2,16	9,21
Vinga	9,02	2,41	9,46
Németságh	9,17	2,58	10,—
Uj-Arad	9,34	3,31	10,30
ARAD érkezik	9,44	3,45	10,45

Uj-Szt-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT-ANNA indul	7,50	6,30
Simánd	8,22	7,01
Kisjenő-Erdőhegy	9,10	7,40
Székudvar	9,29	7,56
Sikló	9,42	8,11
Ottlaka	9,58	8,25
Elek	10,15	8,40
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,30	8,55

Kétegyháza—Uj-Szt-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,20	3,05
Elek	5,32	3,25
Ottlaka	5,41	3,37
Sikló	5,51	3,50
Székudvar	6,02	4,08
Kisjenő-Erdőhegy	6,18	4,39
Simánd	6,42	5,10
UJ-SZT-ANNA érkezik	7,05	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	délután	este
MEZŐHEGYES ind.	10,37	8,35
Kamarásmaj.	10,47	8,47
Nesze	10,54	8,57
Kovácsné	11,10	9,15
Bánhegyes	11,31	9,38
M-Bodzás	11,51	10,14
Bánkut	12,02	10,00
KÉTEGYHÁZA érkezik	12,20	10,35

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3,00	5,15
Bánkut	3,22	5,36
Megyes-Bodzás	3,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovácsné	4,25	6,28
Nesze	4,39	6,34
Kamarás-maj.	4,48	6,42
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,25
Szt-Tamás	5,24	9,22	4,54
Pécska	5,43	9,36	5,20
Battonya	6,12	10,01	5,56
Tompa	6,24	10,11	6,09
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,55
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,22
Nagylak	7,39	11,15	7,44
Apátfalva	8,01	11,35	8,10
Makó	8,26	11,56	8,44
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,01
SZEGED érkezik	9,33	1,00	9,57

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,42	6,00	3,00
Kis-Zombor	3,32	6,46	4,08
Makó	3,55	7,05	4,50
Apátfalva	4,14	7,24	5,15
Nagylak	4,34	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,48	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,20	8,28	7,00
Tompa	5,44	8,50	7,27
Battonya	5,58	9,02	7,42
Pécska	6,24	9,26	8,10
Szt-Tamás	6,40	9,39	8,34
ARAD érkezik	7,05	10,00	8,50

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. u.
ARAD indul	6,30	5,15
Ötvöses	6,48	5,34
Zimánd-Ujfalu	6,55	5,41
Uj-Szt-Anna	7,22	6,07
Világos	7,46	6,31
Muszká-Magyarád	7,53	6,38
Pankota	8,04	6,48
Apatelek	8,37	7,21
Borosjenő	8,48	7,32
Bokszög-Beél	9,12	7,56
Borossebes-Buttyin	9,44	8,26
Almás-Alosill	10,13	8,55
GURAHONCZ érkezik	10,30	9,12

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. u.
GURAHONCZ indul	4,15	3,00
Almás-Alosill	4,32	3,17
Borossebes-Buttyin	5,02	3,47
Bokszög-Beél	5,31	4,16
Borosjenő	5,56	4,41
Apatelek	6,06	4,51
Pankota	6,45	5,29
Muszká-Magyarád	6,51	5,35
Világos	6,58	5,42
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30
Ötvöses	7,50	6,35
ARAD érkezik	8,08	6,52

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	9,00	7,40
Csermő érkezik	10,00	8,40

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,30
Borosjenő érkezik	5,50	4,30

Meghívás

az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság

XIII. rendes közgyűlésére

mely Aradon, a részvénytársaság saját házában lévő igazgatósági helyiségben

1894. évi május hó 6-án délelőtti 11 órakor

fog megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1893. évi üzletről és a társulat ügyeiről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a társulat 1893. évi üzleti zárszámadás és az igazgatóság által felállított mérleg, valamint az üzleti felesleg hováfordítása tárgyában; határozathozatal és a felmentvény megadása.
3. Az igazgatóság három tagjának kisorsolása és ezek helyett három igazgatósági tag választása az alapszabályok 40. §-a értelmében.
4. A felügyelő bizottság tagjainak választása és a volt bizottsági tagok részére tiszteletdíj megállapítása.

Megjegyzés: Minden részvény egy szavazatra jogosít a részvények le nem járt szelvényeikkel együtt 14 nappal a közgyűlés előtt **Aradon**; a társaság főpénztáránál vagy **Bécsben**; Schoeller et Comp. **M/m. Frankfurtban**; von Erlanger et Söhne. **Berlinben**; Louis Kuczynski bankházaknál leteendők, hol azokról megfelelő elismervények adatnak.

Aradon, 1894. márczius hó 30-án.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság igazgatósága.

Az aradi járás főszolgabirájától.

1845 | 894. sz.

870 3-3

Pályázati hirdetmény

Aradvármegye aradi járáshoz tartozó Kurtics községben lemondás folytán üresedésbe jött községi jegyzői állásra pályázatot nyitok és felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi április hó 17-én d. u. 5 óráig** adják be, mivel a később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A választás határidejéül f. évi április hó 18-ik napjának délelőtti 9 óráját Kurticsra a község házához tűzöm ki.

Arad, 1894. évi márczius hó 26-án.

Ortutay Gyula,
főszolgabíró.

Eladó ház és telek.

Az aradi első takarékpénztár tulajdonához tartozó, Arad belváros, Ferdinánd-utcai 1. számú előbb **Pászthory-féle** földszintes s ennek kiegészítő részét képező, a Wesselényi-utczába nyíló emeletes ház s az ehhez tartozó telek, valamint a Ferdinánd-utczára nyíló beépítetlen telek, **1894. évi április 7-én délután 3 órakor, a szabadságtéri 21. számú ház első emeleti termében tartandó önkényes árverésen eladni fog.**

Először az ingatlanság együttesen, s a menyiben ily módon a kívánt eredmény el nem érte, a ház s ennek telke külön, a Ferdinánd-utcai beépítetlen telek szintén külön fog eladás alá bocsájtatni.

Venni szándékozók felkértem, hogy a következő készpénz vagy értékpapírbeli óvadékokkal ellátva megjelenni sziveskedjenek, és pedig: az együttes ingatlanságot, illetőleg 3300 frttal, — a ház s ennek beltelkét, illetőleg 3000 forinttal, — a Ferdinánd-utcai beépítetlen üres telket illetőleg pedig 300 forinttal.

A fenti óvadék melléklétével teendő zárt írásbeli ajánlatok előbb is beküldhetők, vagy a szóbeli árverés megkezdése előtt is benyújthatók, melyek azonban csakis a szóbeli árverés befejezése után fognak kinyitvatni.

A legtöbbet ígérők ajánlatai elfogadása tekintetében, kiknek óvadéka visszatartatik, a társulati igazgatóság nyolcz napon belül fog határozni.

A fizetési feltételek iránt előzetesen a társulati vezérigazgató szolgál felvilágosítással.

Arad, 1894. márczius 21-én.

Az aradi első takarékpénztár igazgatósága.
846 1-6

190 | 94. g. sz. u.

2-3

Hirdetmény.

A városi színházépület déli bérházának I-ső emeletén levő 3. számú, jelenleg br. Simonyi Lajosné urnó által birt és 5 utcza, 1 eld., 1 cselédszobából, konyhából s kettős kamarából álló lakás f. évi május hó 1-től kezdve bérbeadó.

A bérbevétel iránt a gazdasági szék elnökénél lehet jelentkezni.

Arad, 1894. február hó 19-én.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

Aradvármegye alispánjától.

5698 | 894.

372 1-2

Pályázat.

Aradvármegyében a ternovai járási főszolgabírói hivatalnál a járási irnoki állás megüresedvén, arra ezennel pályázat nyitattik.

Az irnoki állás évi javadalmazása 500 frt fizetés és 50 frt lakbér.

Az 1883 : I. t.-cz. 19. §-ában meghatározott képesítettséget, valamint az eddigi szolgálatot feltüntető pályázati kérvények **f. évi április hó 15-ig** bezárólag a vármegye főispánja Méltóságos Fábrián László urhoz nyújtandók be, a megfelelő képesítéssel bíró kiszolgált altisztek ezen állásra az 1883 : II. t.-cz. 5. §-a értelmében előnnyel bírnak.

Aradon, 1894. évi márcz. 23.

Szathmáry Gyula,
alispán.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatársaság” könyvnyomdájában.

4036 | 894.

347 1-3

Hirdetés.

A nagym. m. kir. minister urnak 105876/93. sz. a. kiadott körrendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy oly esetekben, midőn a kisebb földbirtokosok osztályához tartozó és mezei gazdaságon kívül más üzlettel állandóan nem foglalkozott örökösök után maradt ingatlanuk összesen 50 holdat meg nem haladnak, ugyszintén mindazon kisebb hagyatékok is, melyek összes értéke a netáni terhek levonása nélkül 1000 frtot meg nem halad és a hivatalos beavatkozásnak szüksége fenn nem forog: az örökösök részére azt a kedvezményt állapítja meg, hogy a hagyatékok az illető örökösök által, a megbott 90 napi határidő alatt, szóbelileg és közvetlenül az e célra megbízott közegeknél és pedig a belvárosban, Sarkad és Pernyáva külvárosokban és az ujtelepen elhalt örökösök után Simon Gábor t. aljegyzővel a városházán, Gáj, Sága külvárosokban, Poltura városrészen, a cigánytelepen és a város külhatárában elhalt örökösök után Madarász Antal alkapitányál a Gáj külvárosi kapitányi hivatalban bejelentendő, kik kötelesek ilyenkor minden díj nélkül az örökösöket, azok rokonsági viszonyát az örökösökhöz, továbbá a hagyatékból megillető osztályrészeket s egyéb adatokat hivatalos kimutatásba foglalni és azt a tanácshoz bemutatni.

Arad, 1894. márcz. 7.

A városi tanács.

5687 | 894.

1-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszteriumnak rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a hadsereg katonai nevelő s képző-intézeteiben rendszeresített magyar állami alapítványi, továbbá a katonatiszti leányok nevelő intézeteiben, a fumei cs. és kir. hadtengerészeti akadémiában és a cs. és kir. hadapródiskolákban az 1894 | 95-iki iskolai év kezdetén több egész és fél díjmentes kincstári, illetőleg alapítványi és fizetéses hely fog betölteni.

A részletes felvételi feltételek a városi katonai ügyosztálynál betekintheők.

Arad, 1894. márcz. 17.

A városi tanács.

Folyékony

Glycerin-Creme

Kielhansertől, Grácban.

A folyékony Glycerin-Creme sikerült egyesítése a legártatlanabb szerekek, melyek a bőrt nemcsak simábbá és finomabbá teszik, hanem annak fiatalos frissességét fönntartják. Övszer a levegő, szél és nap befolyása ellen eltávolítja a szeplőt, napsütést, málfoltot és minden hasonló arcztisztalanságot. Egy üveg ára 1 frt 20 kr

Legfinomabb glycerin-szappan.

Glycerin és illatos növényekből, kitünően tisztítja és élénkíti a bőrt és a finom pipere-szappan minden kívánt előnyeivel bir. Darabja kek papirban 35 kr.

Párisi hölgypor, a bőrnek leggyengédebb fehér mellett mégis a bőrt simán és szárazon tartja. — Hölgyeknek, ugy férfiaknál is borotválás után, nagy kedveltségnek örvend. — Egy doboz ára 50 kr, Fehér, rózsaszinben és sárga. (Rachel.)

Kézmosó-por mandula-szappan és spermacetből készítve, a legártatlanabb arc- és kézbőr-tisztító szer. — Egy doboz ára 50 kr.

Rouge-végétal kitünő arczpirosító szer nappalra és estére. — Ára 50 kr.

Hamisított hölgyportól és glycerin-cremetől óvakodni tessek. Csak az tekintendő valódinak, melynek dobozán, valamint használati utasításán a mellékelt védjegy van.

143 4-12

Kapható:

Török Iósef budapesti gyógyszerész különleges-ségi főraktárának aradi fiokjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz” ezimzett gyógyszerárban
Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz.